ബട്ളർപപ്പൻ

ഒരു പ്രഹസനം

664
BOSE LIBRARY & READING ROOM.
KOTTAYAM.
VELOOR.

സീ. വി. രാമൻപിള്ള ബി. ഏ.

0-8-0

ജീവചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ

	രൂ:	ണ.
ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ	1	2
വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ	0	6
ശ്രീമച്ഛങ്കരാചാര്യർ	0	6
പണ്ഡിതമോട്ടിലാൽനെഹ്രു.	0	12
ജീവിതദീപം	0	15
ശ്രീകൃഷ്ണകഥാനുവർണ്ണനം	0	15
ശ്രീയേശുക്രിസ്തു	0	15
ഡാക്ടർ ലിവിംഗ്സ്റ്റൺ	0	6
ലാലാ ലജപതറായി	0	6
ബുദ്ധിമാനായ അഹിക്കർ	0	6
മഹാത്മാഗാന്ധി	0	8
ഹെൻട്രിഫോർഡ്	0	12
വിക്ടോറിയാ മഹാറാണി	0	12
ഫ്റാൻസിസ് അസിസി	1	4
കന്യകാമറിയം	1	2
ജീവചരിത്രസഞ്ചിക (ഒന്നാംപുസ്തകം)	0	7½
ടി (രണ്ടാംപുസ്തകം)	0	7½
ടി (മൂന്നാംപുസ്തകം)	0	7½

കൂടാതെ വിവിധവിഷയങ്ങളെ അധികരിച്ചുള്ള അനവധി മലയാളപുസ്തകങ്ങളും പള്ളിക്കൂടംപുസ്തകങ്ങളും അക്കൗണ്ടുബുക്കുകളും ചിട്ടിക്കണക്കുബുക്കുകളും മററു എല്ലാവിധ സ്റ്റേഷനറിസാമാനങ്ങളും ഞങ്ങളുടെ ബുക്കുഡിപ്പോകളിൽനിന്നു മിതമായ വിലയ്ക്കു കിട്ടുന്നതാണ്. കച്ചവടക്കാർക്കു ആകർഷണീയമായ കമ്മീഷൻ നൽകുന്നതാണ്. വലിയ ക്യാററ്ലാഗിനു ഉടനെ ആവശ്യപ്പെടുക.

മാനേജർ, ശ്രീരാമവിലാസം ബുക്കുഡിപ്പോ, കൊല്ലം.

ബ്രാഞ്ചുകൾ:— തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ

ബട്ട്ളർ പപ്പൻ.

(ഒരു പ്രഹസനം)

സാഹിത്യകുശലൻ,

സി. വി. രാമൻപിള്ള ബി. എ.

പ്രസാധകര,

"ശ്രീരാമവിലാസം" പ്രസിദ്ധീകരണശാല

കൊല്ലം.

(പകർപ്പവകാശം)

1124

664

BOSE LIBRARY & READING ... KOTTAYAM VELOOR

NATIONAL BOOK STALL KOTTAYAM KALARIKAL BAZAAR

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ്,

കൊല്ലം.

മൂന്നാം പതിപ്പ് കാപ്പി 1000

മുഖവുര

സാഹിത്യകുശലൻ സി. വി. രാമൻപിള്ള അവർകൾ ഒടുവിൽ എഴുതിയ പ്രഹസനമാണു് ഇതു്. ആദ്യം തിരുവനന്തപുരം നാഷനൽക്ലബ്ബ്കാരും, പിന്നീടു കൈയെഴുത്തുപ്രതി തേടിയെടുത്തു് ആർട്ട്സ്കാളേജുവിദ്യാർത്ഥികളും ഇതഭിനയിച്ചു. ഇതുവരെ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താതെയിരുന്നതു് എന്റെ വീഴ്ചകൊണ്ടാണു്. ഇതിന്റെ സകല അവകാശവും കൊല്ലം ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസിദ്ധീകരണശാലയുടെ ഉടമസ്ഥർക്കാണു് കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു്.

ഈ. വി. കൃഷ്ണപിള്ള.

LIBRARY ... KOTTAYAM: VELOOR.

ബട്ളർ പപ്പൻ.

രംഗം ൧.

ഗോവിന്ദൻതമ്പിയുടെ താമസസ്ഥലം.

ആഡംബരവേഷത്തിൽ, ഭസ്മവും രുദ്രാക്ഷമാലകളും ധരിച്ച് ഈസിച്ചെയറിൽ ഗോവിന്ദൻതമ്പി ഇരുന്നു ജപിക്കുന്നു

"ഹരേ! പങ്കജാക്ഷ ശൗരേ!

വിരൂപാക്ഷ ത്രിലോചന മഹേശ്വരാ!" (കോളാമ്പിയിൽ തുപ്പിയിട്ട്) ഇനി ചാവുകയാണു നല്ലത്. മാനംമുട്ടെ സ്ഥാനവും വലിയ സംബന്ധങ്ങളും എങ്ങനെ പുലത്തുമോ ഈ പഞ്ചകാലത്ത്! അനന്തിരവരു വെറുത്തു. മകൻപഠിച്ചു പൊന്നുകെട്ടി കഴുവന മുതുകുന്നിട്ടുണ്ട്. അരക്കാശിനിടംകൊള്ളാത്ത—നാരായണ, നാരായണ, നാരായണ (കിഴക്കോട്ടുനോക്കീട്ട്) തൊലഞ്ഞ മാടൻമാരെ ഒരു വഴിയ്ക്കുയച്ചാൽ—രണ്ടു പററു തിന്നുംമുമ്പ് തൊട്ടുതെറിക്കാഞ്ഞാൽ ഡാക്തരന്മാരുടെ ഉപദേശം തെററുല്ല്യോ? നാരായണ! ഗോവിന്ദ മുരാരേ ഹരിശംഭോ! ശവം വഴിയിൽവച്ച് പൊട്ടിച്ചു മോന്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നോ എന്തോ? കയ്യിക്കിടന്ന മോതിരം പണയംവെച്ച് ഇന്നത്തടം കഴിയുന്നു. അതിനിടയ്ക്ക് അവൻ പങ്കെടുത്തോണ്ടോ—തൊലഞ്ഞു പോട്ടെ. ജാനകീമനോഹരാംഗസർവ്വാത്മശോഭിതം (മൂക്കു പിടിച്ചുകൊണ്ടു) ഛ് ചാഃ ഇതെന്തൊരു കഷ്ടപ്പാട്! ഏതാ

ണ്ടോ ഉള്ളതു് ചട്ടിയിലുംപിടിച്ചു (ഒരുവശത്തോട്ടുനോക്കി) എടീ അവലക്ഷ്മിപിള്ളേ! നിൻെറകണക്കു് ഇതുംപൃകച്ചു കളയാതെ (മുന്നോട്ടുനോക്കി) ഓ: ഏഴരാണ്ടൻ നീങ്ങുന്നു. ആ കാലൻ പപ്പുവിൻെറ വരവായി (കോപം നടിച്ചു്) ശനിയന്മാരു്. മെനക്കേടില്ലാത്ത കൂട്ടം. തെങ്കടി പുളിയടി എന്നു തോരാ പാരാ നടക്കുന്നു രാമകൃഷ്ണവാസുദേവാ! മോക്ഷമെങ്കിലും കിട്ടട്ടെ. വയസ്സുകാലവും രാമകൃഷ്ണവാസുദേവ!ഭക്തമുക്തിദായകം (പാടിഎഴുന്നേററു്) ഇതാവന്നു (നെഞ്ചത്തു തടവി സന്തുഷ്ടഭാവത്തിൽ) വാ അപ്പനേ! ഇങ്ങു നേരേവാ! ഇങ്ങോരും ഇല്ല (മുന്നോട്ടു കടന്നതു് രണ്ടു പേരെന്നും തിരിഞ്ഞുപോകുന്നു എന്നും കണ്ടു പിന്നെയും കുപിതനായി) പന്ത്രണ്ടാംശനിക്കു പിന്നെ ആ കൊച്ചുകിട്ടുവും അവൻെറ മന്ത്രിയും. ഇങ്ങോട്ടുനോക്കു്! (കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ളയും ഈശ്വരനും പ്രവേശിക്കുന്നു) എവിടെ, എന്തു നേടിക്കാൻപോയിരുന്നു നീ! ഒന്നിനും കൊള്ളാത്തവന്മാർ. അടുപ്പുംകിടെ കിടന്നു കെട്ടുപേരെങ്കിലും വരുത്താതെജന്മം എടുപ്പിക്കണ്ടയോ? ഈ ഒരവേഷം കെട്ടി കഴുത്തിക്കൊലമാലയും തൂക്കി ആരെമൂടാനെഴുന്നെള്ളിയിരുന്നെടാ നീ?

കൊച്ചു: ഇതെന്തോന്നപ്പാ! വിശക്കുന്നെങ്കിൽ വിളമ്പിച്ചുണ്ണണം. ഞാൻ ക്ലബ്ബിൽ പോയിരുന്നു.

ഗോപി:— നീ കെളമ്പാൻ തന്നെ കാലമായി. എന്തോന്നു വച്ചു നിൻെറ പന്തടിയും മോടിയും, സഫക്കൊണ്ടാട്ടവും നീ നടത്തുമെടാ? ഫം-ം! ഫിപ്പം മുഖത്തുനോക്കി മൂധേവി കള്ളം പറയുന്നു. നീ ആ സരസുനെ തേവിടിയാടംനല്ലേ്ാ പോയിരുന്നതു്?

കൊച്ചു:—അപ്പാ! അപ്പൻെറ അനന്തിരവൾ ശരിതന്നെ. പക്ഷേ മര്യാദകേടായി കൊച്ചുങ്ങളെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കരുതു്.

ഗോവി:— ച്ഛീ! നീയോടാ എനിക്കു നീതിസാരങ്ങളു ചൊല്ലിത്തരുന്നതു്? (ചാടി അടിക്കാൻ കയ്യോങ്ങി കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള ഒഴിയുന്നു. തമ്പി വീഴുന്നു. ഈച്ച്രാൻ തട്ടത്തെഴുന്നേല്പിക്കുന്നു)

ഈച്ച്ര:— അങ്ങന്നേ 'പുത്രോരക്ഷതി വാർദ്ധക്യേ' എന്നാണു്. അതുകൊണ്ടു "അങ്ങുന്നു വയസ്സായെന്നു ഇരിപ്പിലാകുമ്പം മകനല്ലേ കാര്യം പഠിപ്പിച്ചുതരണം?

ഗോവി:— (എഴുന്നേററു കാലു തടവിക്കൊണ്ടു് മകനോടു്) എടാ! ഈ പുഷ്കരൻകലിയുടെ കൂട്ടു നിനക്കു കൊള്ളുല്ലായെന്നു് ഞാനെന്നേ പറയുന്നു. ഇവനാണു നിന്റെ പഠിത്തം തെററിച്ചതു്. നിനക്കു് ഈശ്വരനെങ്കിൽ അങ്ങു് വെളിയിൽനിറുത്തിക്കൊള്ളണം ഇവിടെക്കേററിക്കൂടാ. (മുന്നോട്ടുനോക്കി) ഛോ ഛോ! അങ്ങു കൊണ്ടുപോ, (പപ്പു കക്ഷത്തിൽ മുണ്ടിനിടയിൽ കുപ്പിയും പൊന്തിച്ചു് എത്തിനോക്കുന്നു. തമ്പി 'അങ്ങുന്നില്ലെ'ന്നു കൈകാണിക്കുന്നു. അണിയറയിൽ നിന്നു "വിളമ്പട്ടോ" എന്നു ലക്ഷ്മിപ്പിള്ള ചോദിക്കുന്നു)

ഗോവി:— ഇതെന്തു ശനിയന്മാരു്. തള്ളയപ്പുറത്തും പിള്ളയിപ്പുറത്തും (പപ്പുവിനോടു്) പോടാ അവിടുന്നു്. ഒരു തൊണ്ടാമ്പിറക്കി അവന്റെ പുറകിലും. ഛോയിൻ, ഛോയിൻ. രണ്ടു നാമമോ മറേറാ വായുവടക്കാൻ പടിച്ചതു ജപിച്ചോണ്ടു് രണ്ടു പാററതിന്നാൻ വിടാണ്ടു കേറി നിക്കുന്ന കണ്ടില്ല്യോ! ഛോ! ഛോ!

ഈച്ച്ര:— എടേ! പപ്പു! അങ്ങുന്നിനു കാലു തേച്ചുകഴുകാൻ വെള്ളമോമറേറാ കൊണ്ടുവെയ്ക്കെടാ. ആ കക്ഷത്തിലെ പൊയില ചാലയിന്നോ പാളയത്തിന്നോ? നല്ല എരിവുള്ളതാണോ? (പപ്പു പിൻവലിഞ്ഞുകളയുന്നു.)

ഗോവി:— നോക്കു് ഇവിടെക്കേറി വിചാരിപ്പാടാൻ നിയ്ക്കാണ്ടു നിൻെറ പാട്ടിനു പോയില്ലെങ്കിൽ, എടാ! തന്തയ്ക്കുപിറക്കാത്തവനേ!

ഈച്ചു:— അങ്ങുന്നേ! എത്ര അച്ചനെ ഇവൻ കണ്ടിരിക്കുന്നു. ചുമ്മാ പൂരായങ്ങളെ വിളിച്ചു ശകാരിക്കരുതു്. അങ്ങത്തെക്കൂടിയും സേവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പണ്ടെന്തോ ഗുണദോഷങ്ങളും ചൊല്ലിത്തന്നിട്ടുണ്ടു്. അതൊക്കെ ഇപ്പം ഓർമ്മിക്കുമെന്നു് അങ്ങത്തേയ്ക്കുത്ര ഉറപ്പും വേണ്ട. കാലം—

ഗോവി:— അതേതേ; നിൻെറ അപ്പാപ്പന്മാരുടെ കാലം തന്നെ. തള്ളയും പിള്ളയും ആണും പെണ്ണും തറയും മുറയും കെട്ട കാലം. ഭോ! നിൻെറ ക്രൂററാനേയും കൊണ്ടു കടക്കു് മററത്തു്. (കോപം) (ഈച്ചരനും കൊച്ചുകിട്ടുവും പോകുന്നു.)

(പപ്പു പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഗോവി:— എടാ! ചൊടലമാടാ! പല്ലിളിക്കിണോ നിന്നു? ഭൂഃ അത പാളയത്തിപ്പോയേച്ചുവരാൻ ദിവസം മൂന്നോടാ! മുപ്പിരിക്കൊണ്ട മരനായേ!

പപ്പു:- എന്നാപ്പിന്നെ അങ്ങത്തേയ്ക്കാ യൂബിലിഹാളിലോ മറേറാ വന്നൂടാരുന്നോ? അവിടെവെച്ചു് മംഗളപത്രംപോലെ അങ്ങു തന്നൂടാമായിരുന്നെല്ലോ? എവരൊക്കെ നിന്നിട്ടല്ല്യോ ഞാൻ—

ഗോവി:—ച്ഛീ! അവരുനിന്നിട്ടുംവന്നിട്ടും യുഗം മൂന്നായോ? ഇങ്ങു കൊണ്ടാ കൊണ്ടാ (വിസ്കിക്കുപ്പിവാങ്ങിച്ചുനോക്കീട്ടു്) എടാ! ഇതിൻെറ ഈയവട്ടം എവിടെടാ! ഈ അടപ്പു തള്ളിനില്ക്കുന്നതെന്തു്?

പപ്പു:— അയ്യോ! അങ്ങുന്നേ ഇപ്പം യുദ്ധക്കുപ്പിയേ ഉള്ളു പോലും.

ഗോവി:— (കലുക്കി വിളക്കത്തുനോക്കിയിട്ടു്) എടാ ഇതിൽ ഒരു വൈരമണി പൊടിക്കുന്നില്ല. ച്ഛെ നിഎല്ലാം ഏമ്പിക്കൊണ്ടു് ആ കൊച്ചാററിലെ വെള്ളമോ മററൊ ഇതിലോട്ടു തിരിച്ചു വിട്ടു.

പപ്പു:— അതല്ലങ്ങുന്നേ! നേരുപറയാം. ഇങ്ങോട്ടു വരുമ്പം മുണ്ടയത്തു് ഒരു പൊടിപൂരം.

ഗോവി:— ആ പേക്കൂട്ടത്തിൻെറ വത്തമാനം ഒരുക്ക് കേൾക്കണമെടാ!

പപ്പു:— ആ സരസ്സുക്കത്തിനെക്കാണാൻ ചില ശീമവക്കിലന്മാരും മററും അങ്ങോട്ടു കേറി. അങ്ങത്തെ പപ്പു വല്ല്യോ? ഇങ്ങു വന്നാ കേൾക്കുമ്പോൾ ശരിക്കു ശരിയെല്ലാം പറയേണ്ടയോ! ഞാനും പുറകെ കേറി.

ഗോവി:— എടാ! ചട്ടയോ മൊട്ടയോ?

പപ്പു: ഇപ്പം എല്ലാം അതുതന്നല്ലോഅങ്ങുന്നേ! അങ്ങോട്ടു ചെന്നപ്പംതന്നെ അങ്ങുന്നേ! ഇതു് കയ്യിൽ ഇരിക്കുന്നതിൻെറ മണംകൊണ്ടു് അങ്ങുന്നു ചെല്ലുന്നതെന്നു് വിചാരിച്ചു് എല്ലാരും ചാടിഎഴുന്നേററപ്പോ കണ്ടതു പപ്പുവിനെമാത്രം. നമ്മുടെ കൊച്ചങ്ങുന്നും അവിടെ ഞാണ്ടോണ്ടാരുന്നു. പിടച്ചു് ചാടിഓട പ്പോരുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു.

ഗോവി:— കഴവുങ്ങടെ കഥ ദൂരെക്കള (മദ്യം കുടിക്കുന്നു)

പപ്പു:— അതല്ലേങ്ങുന്നേ! അങ്ങത്തെ അടുത്ത ഉത്തരവാവാണ്ടു് അവരുകേറി പെണ്ണുകാണുന്നതും മററും കണ്ടില്ല്യോ?

ഗോവി— (കുറച്ചുകുടിച്ചു ചുമച്ചു്) പഠിപ്പിച്ചേക്കാമെടാ പഠിപ്പിച്ചേക്കാം. (കുപ്പിക്കകത്തു വിരലിട്ടു തൊട്ടുതെറിച്ചിട്ടു്) മറന്നുപോയെടാമറന്നുപോയി. അവരു വച്ചു

വാഴുന്നതു ഞാൻ കാണിച്ചേയ്ക്കാം. അങ്ങുചെന്നതൊടണ്ടൊന്നു് അടങ്ങിയിരുന്നപ്പം (പിന്നെയും കുറച്ചു കുടിച്ചിട്ടു്) എടാ ഇതു കൊച്ചാവും മററുമല്ല നീ ഏതു മടവാക്കുഴിയിലെ വെള്ളംകൊണ്ടു് നിറച്ചോ? ശനിയാ! അപ്പഴേടാ! ആ ശീമക്കാരെ ഇങ്ങുവന്നാപിടിച്ചു് ഉന്തിയരശ്-മനസ്ലായോ? ഈ കൊച്ചുകിട്ടുവിന്റെ ക്രുത്താട്ടമെല്ലാം അപ്പോ വെറുമനേയോടാ?

പപ്പു:— അങ്ങുന്നേ! പണമല്ലാണ്ടിപ്പം അരശാരു്?

ഗോവി:— അതുതന്നെടാ ആരാശ്ശാരും, കിരാശ്ശാരും, കൊല്ലിക്കുന്നതും വെല്ലിക്കുന്നതും ഭഗവതിയും സിദ്ധരൂപവും എല്ലാം അതുതന്നെ.

(ശങ്കരപ്പിള്ള പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശങ്കു:—(സൂക്ഷിച്ചുനോക്കീട്ടു്)നല്ലനേരത്തിന്നുതന്നെ വന്നതു്. വേറൊരു ശങ്കരപ്പിള്ള ഇവിടെ കുളം തകൎത്തു പോയി. നമ്മുടെ അരങ്ങേറ സ്ഥലം കിട്ടുകില്ല. (മുമ്പോട്ടു നീങ്ങി തൊഴുന്നു)

ഗോവി:— ശംഭോ! മഹാദേവ! ശംഭോ! മഹാദേവാ! ശംഭോ സദാശിവാ! എടാ ഇപ്പം വിശന്നു നട്ടംതിരിയുന്നതിനിടയ്ക്കു നീ അവിടെസ്ത്രീമക്കാക്കൊക്കെ മേശേം കൊട്ടത്തേച്ചു എന്തരോ മോന്തിക്കൊണ്ടു മാനംമട്ട്യാടയിൽ ഇരിക്കുന്നവനെ അലമാറടിക്കാൻ വന്നിരിക്കുന്നോടാ (കുറങ്ങി) കുലംകെട്ടുക്കണെ മട്ടല്ല്യോടാ! നീ-ഛ്ഛും ഛ്ഛം.

(ലക്ഷ്മിഅമ്മ പ്രവേശിച്ചു് എല്ലാരേയും നോക്കീട്ടു് ശങ്കരപ്പിള്ളയോടു്) കൊച്ചുകിട്ടു ചാവടിയിൽ ഉണ്ടു് അങ്ങോട്ടു ചെല്ലണം. (ഭൎത്താവിനോടു്) ഉണ്ണാൻ എഴുന്നേക്കണം; വരണം.

ഗോവി:—(കറങ്ങി) ഉടനെന്തടി ഉറക്കമെന്തെടി. ജനിമൃതിസംസാരസാഗരത്തി സനി-ഗമ-പധനി-സ്യാന്ന നാം പാല്പായസം കുരുക്കമ്പോൾ പഞ്ചപാണ്ഡവരെന്തു്, നൂറുപേരെന്തു്?

(ശങ്കരപ്പിള്ള പോവാൻ തുടങ്ങുന്നു)

എടാ നീ വന്നുകേറി നമ്മെ അസഭ്യങ്ങളും പറഞ്ഞു് അടീം, പിടീം കൂട്ടീട്ടു കെമ്പാനോ ഭാവം? (കേറി പിടിക്കുന്നു)

ശങ്ക: —ചേട്ടാ! ഞാനൊരു വീട്ടുകാര്യം പറയാനാണു വന്നതു്.

പപ്പു:—ഏ, തരക്കാം തരോം കണ്ടല്ലാണ്ടു വീട്ടുകാര്യങ്ങളു വന്നു ഭോദിപ്പിക്കാറുണ്ടോ?

(ലക്ഷ്മിഅമ്മ തമ്പിയുടെ കൈകൾ പിടിക്കുന്നു.)

ഗോവി:—എല്ലാരുംകൂടി കൊലവാതകങ്ങളോ സ്വർഗ്ഗജയങ്ങളോ ചെയ്യും. ആഴാട്ടിനെഴുന്നെള്ളിയിരിക്കുമ്പം അമ്പാഴിപ്പുഴത്തെ കൊടി കോന്നൻതമ്പിയുടെ ശെപ്പടി ഇല്ലങ്കിൽ ധന്മാനം അടിച്ചുപോവൂല്യോ?

(ഈസിച്ചെയറിൽ വീഴുന്നു. കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ളയും ഈച്ചരനും വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നു. തമ്പി കൂർക്കംവലിച്ചു തുടങ്ങുന്നു)

ശങ്ക:—സരസ്വതിയെക്കുറിച്ചു് ഒരു കാര്യം പറയാനാണു ഞാൻ വന്നതു്.

ഈച്ച:—ഒരുകാര്യോം അവിടുന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതൊക്കെ വല്യങ്ങുന്നു തീർച്ചയാക്കേണ്ടതല്ലേ?

ശങ്ക:—അതാണല്ലോ ഞാൻ ഇങ്ങോട്ടു വന്നതു്.

ലക്ഷ്മി:—അതേ അതെ, നിങ്ങൾ ഈ ചെറുക്കനേയും ചീത്തയാക്കീട്ടു് എന്തോ ഒക്കെ ആലോചിക്കുന്നു.

കുറച്ചൊക്കെ കഷ്ടകാലംതന്നെങ്കിലും നിങ്ങളത്ര ചവുട്ടിത്തേയ്ക്കാറായിട്ടില്ല.

ഗോവി—(ഉണ്ണന്റു്) ചവുട്ടിത്തിരുമ്മി ഗുസ്തിക്കും ഗിസ്തിക്കും ഒക്കെപ്പടിച്ചാ—

കൊച്ചു—അവിടുന്നു പോണം. അച്ഛനു സുഖമില്ല. ശ്രീപത്മനാഭനാണെ അച്ഛന്റെ അനുമതിയില്ലാതെ സരസ്സുന്റെ സംഗതിയിൽ എന്തെങ്കിലും നടത്തിയെങ്കിൽ ചിത്തയുണ്ടാകുമേ.

ശങ്ക—ചീത്തയുടെ വരവു ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചു തടഞ്ഞുകൊള്ളാം. എന്റെ കുഞ്ഞു് ഇടയ്ക്കു ചാടാണ്ടിരുന്നാൽ മതി

ഈശ്വ—അതല്ലങ്ങുന്നേ! മുതലും ആളും ആരുടേതെന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു് അധികാരം നടത്തണം. അല്ലാഞ്ഞാൽ അവമാനപ്പെട്ടു കുഴിയിൽ ചാടിപ്പോകും

ശങ്ക—അധികപ്രസംഗി!

ഈശ്വ:—ഞാനല്ല.

കൊച്ചു:—(ഈശ്വരനോടു്)ച്ഛീ സംസാരിക്കാതെമിണ്ടാതിരിക്കരുതേ?

ഈശ്വ: സംസാരിക്കാണ്ടിരുന്നാൽ വയറുപിഴയ്ക്കണ്ടെ അങ്ങുന്നേ! ചേക്കപിടിച്ചിടം ചുക്കി പോകുമ്പോൾ ചേർന്നവൻ കരുതണ്ടയോ? അതുകൊണ്ടിങ്ങേരു-

ലക്ഷ്മി:—ച്ഛേ! ഇതൊന്നും ഇവിടെവച്ചല്ല.

കൊച്ചു---അമ്മമിണ്ടാതിരിക്കണം.

പപ്പു.---ഉറങ്ങുന്ന അങ്കത്തെഇട്ടു നിങ്ങളുടെചണ്ടകൊണ്ടു വാട്ടാതിൻ. (പപ്പു ഈശ്വരനെ പിടിക്കുന്നു. ഈശ്വരൻ ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ ഇളിക്കു പിടിച്ചു ശരണം

തേടുന്നു. കൊച്ചുകൃഷ്ണപ്പിള്ള വിടുവിക്കാൻ നോക്കുന്നു. ലക്ഷ്മിഅമ്മ കൈകുടയുന്നു.)

ഗോവി:—(ഉണർന്ന്) അതുകൊള്ളാമെടാ അടവുകോലാഹലം.

"നാഴിയായിങ്ങനെ ജനിച്ച ഭൂമിയിൽ
നഴകവാഴിതി നടുവിൽ ഞാൻ
പടിയാറും കടന്നവിടെ ചെല്ലുമ്പോൾ
സുരസൌർഗ്ഗംകേററം തകതയ്യത്തോം

(കർട്ടൻ)

രംഗം ൨.

മുണ്ടേത്തുഭവനം.

ശങ്കരപ്പിള്ളയും സരസ്വതിയും.

സര:—അതൊന്നും പറയേണ്ടല്ലൊ! അമ്മാവനെ എല്ലാവരുംകൂടികൊപ്പത്തിലാക്കി. ഇങ്ങുവിളിച്ചുപാപ്പിച്ചാൽ വല്ലതും വേണമെങ്കിൽ രാത്രിയിൽകൊടുത്തേയ്ക്കണം.

ശങ്ക:—നിൻെറ അമ്മായി എന്ന ആനച്ചങ്ങല വിടുത്താൻ ആളാര്? കൈമുതല് അൻപതിനായിരത്തോള മുണ്ടായിരുന്നതു നാറവെള്ളത്തിലും ആക്ക്മില്ലാതേയും കളഞ്ഞില്ല്യോ?

സര:—കിണററോ മററോ പാഞ്ഞുപോയതാണെങ്കിൽ നികത്താം. അവിടെ പററിപ്പോയിട്ടുള്ള കേടുപാടിന് ഇനി മനസ്സെങ്കിൽ അച്ഛൻ അൻപതിനായിരം കൂടി കൊടുക്കണം.

ശങ്ക:—ഒന്നും ഇല്ലാഞ്ഞിട്ടിന്നാലെ അടികൊള്ളാൻ തുടങ്ങി. അവമാനം പേടിച്ചു ഞാൻ ഓടിപ്പോന്നു. എല്ലാം ഒന്നുപോലത്തെ കൂട്ടം. ഇനി അനുവാദവും ഒന്നും ചോദിക്കുന്നില്ല.

സര:—അല്ലെങ്കിൽതന്നെ എന്തിനനുവാദം?

ശങ്ക:—എന്തിനനുവാദമെന്നോ? ആ കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ള ഇവിടെ അധികം വന്നുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ പറഞ്ഞേയ്ക്കാം.

സര:—അച്ഛൻ ഒന്നും പറയണ്ട. അവനോന്റെകാര്യം അവനോനറിയാം.

ശങ്കര:—ഇപ്പഴത്തെ ആലോചന നിനക്കു സമ്മതം തന്നല്ലൊ?

സര:—ആലോചിച്ചവർക്കു സമ്മതമെങ്കിൽ അവരുടെ ഇഷ്ടംപോലെ.

ശങ്ക:—എന്നെക്കൊണ്ടു കുണ്ടിൽ ചാടിക്കാനാണോ? നിന്റെ അമ്മാവിയുംമററുംതന്നെ കാര്യം മനസ്സിലാക്കി. ആ കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ളയ്ക്കൂത്താത്തടിക്കിൽ നി ഇനി പോകണ്ണം

സര:—ഇതാ പപ്പു വരുന്നല്ലൊ! ഞാൻ കാലത്തെ എന്റെ പാഠങ്ങൾ വായിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

(ശങ്കരപ്പിള്ളയും സരസ്വതിയും പോകുന്നു)

(പപ്പു പ്രവേശിച്ചു്)

—അയ്യോ! പപ്പുവിന്റെ കണ്ണി കൊള്ളുല്ലന്നായിരിക്കും. രണ്ടുപേരും ഒളിച്ചുകളഞ്ഞു. ഇന്നലെ ആ മഹാപാപി കൊച്ചുങ്ങുന്നു പിടിച്ചുപറിച്ചു മുക്കാൽ കുപ്പിയും അടിച്ചോണ്ടു്, ആ അമ്പിട്ടൻ അരത്തന്റെ

ഷാപ്പിന്നു് ഉള്ള നാററവെള്ളംകൊണ്ടു കറവു നികത്തി. അതിന്നോ അടി! ഉള്ളതുപറഞ്ഞെങ്കിൽ മണ്ടയുംപോക്കു്. വല്ലടത്തും പോയി പിഴയ്ക്കണം. ഇവിടെയിങ്ങു സംബന്ധക്കോളു മുറുക്കം. പുത്തൻ അങ്ങുന്നന്മാരു വല്ലോരും വന്നുചേന്നെങ്കിൽ ഒരു പുത്തൻ അടവിൽ അങ്ങു വിഴുന്നുടാമായിരുന്നു. അതിന്നു് ഈ കൊച്ചമ്മെ പൂഷിച്ചു് 'പ്രസാദപ്രസാദ' എന്നു വരുത്തണം.

(നെററിയിൽ ഭസ്മവും തൊട്ടു കാവിനിറത്തിലുള്ള ഒരു പട്ടും പുതച്ചു മിണ്ടാതെ ഒരു കസേരയിൽ ഇരുന്നു സരസ്വതി നാമജപം നടത്തുന്നു.)

പപ്പു:—അയ്യടാ! ഇതെന്തൊരു ചെമ്മച്ചനി? നേരംവെളുത്തു് ഒഴക്ക പഴിഞ്ഞിതെളി കുടിപ്പാനുള്ളതിന്നു അരാരാ ശിവശ വാന്നല്ല്യോ തുടങ്ങിയിരിക്കണതു്. ഒരു പെരമ്പും ചൊരക്കുടുക്കേം മാത്രം കൂടിവേണം.

സര:—Quite right.

പപ്പു:—ഈയാണ്ടത്തെ കൊയിത്തൊക്കെ സരസമിരാന്നു തന്നെ. കൊച്ചു കൊച്ചമ്മമാരു വരത്തിനും ഉയിരോടെ സ്വർഗ്ഗത്തുപോവാനും തുടങ്ങിയോ? പണ്ടൊക്കെ തൊണ്ണൂറും ചെന്നു്, കാട്ടിപ്പോയി കിഴങ്ങും തിന്നു പച്ചവെള്ളവുംകുടിച്ചു വാന്തിമേടിയിൽകേറി സ്വർഗ്ഗം ചേരും. ഇപ്പപ്പിന്നെ നല്ല കൊമരിരുപ്പില്ലു്—ഇതെന്തരു്?

സര:— ഹരി! ഹരി! ശംഭോ!

ഇന്ദീവരേണ നയനം മുഖമംബുജേന
കുന്ദേന ദന്തമധരം നവപല്ലവേന
ഹരേ! ഏവം വിശപ്രവമായണം ഹാ!

പപ്പു:—അപ്പോപ്പിന്നെ ഇന്നലെ ഇവിടാരോ ഒക്കെ വന്നതോ? ഞാൻ ചെന്നു് അങ്ങെത്തെ അടുത്തു് അടിച്ചുപൊട്ടിച്ചു. ജാതകംകൊട എന്നു് ഒന്നുമില്ലാണ്ടെ പോയാൽ പപ്പുവിനു് നിലയെവിടുന്നേ?

സര:—അടിച്ചുപൊട്ടിച്ചോ? നീ എന്തടിച്ചുപൊട്ടിച്ചു.

പപ്പു:—കൊച്ചമ്മ; കൊച്ചുകൊച്ചമ്മ. പപ്പുവിന്റെ ഒരു വിശേഷം—അനുഗ്രഹം എന്നു വെച്ചുകൊള്ളണം. പണ്ടു ബ്രഹ്മാവിന്റെ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെ കൊല്ലാൻകഴത്തിന്റെ ചക്രങ്ങള് പാടില്ല്യോ. വേണ്ടപ്പോ പൂരായങ്ങള് ബുംബുംബുമാന്നു് പൊട്ടത്തിളച്ചുവരും കൊച്ചമ്മാ. അതൊരു വിലാസം തന്നല്ല്യോ? വലിയങ്ങത്തെ വയററുനോവിനു് കിസ്സെൻഷ്യൽശാലയീന്നു് ഒരുകുപ്പി മരുന്നുകൊണ്ടുവന്നു. ഇവിടത്തെ ചെങ്ങാത്തക്കാരൻ കൊച്ചുങ്ങുന്നു പിടിച്ചുപറിച്ചു് അത്രയും മോന്തി. എന്തോ നല്ലാതികഷ്ടയോം അടച്ചോണ്ടു ചെന്നപ്പോൾ അവിടെയങ്ങു വല്യ ഗോഡ്സും പോലിസും. ഇവിടെയിങ്ങു ജാതകംകൊടാന്നു പറഞ്ഞു പപ്പു നിന്നോണ്ടു. വഴിയെ പെയ്യേയുള്ളുവെങ്കിലും തക്കടെത്തു് തക്കപ്പോ തക്കതു് ചൊല്ലിക്കൊണ്ടില്ലെങ്കി കൊച്ചമ്മ കേട്ടിട്ടില്ലേ പാട്ടു.

“കാലം കലിയുഗമല്ല്യോ
കോലംപലതുണ്ടുകാണാൻ
മേലാപൊറുപ്പാനോരേടത്തുമൊട്ടും

പിന്നത്തെ എന്തരോ? കൊച്ചമ്മേ കൊച്ചമ്മകേറിത്തപസ്സിനുംമററും വേഷം കെട്ടുട്ടാ നാട്ടുപെലരുന്ന എങ്ങനേന്നേ?

സര:—പപ്പുപിള്ളേ ഭവസാഗരം എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടോ

പപ്പു:—ഏട്ട. വള്ളത്തികേറുമ്പം ഒക്കെ കേട്ടിട്ടില്ല്യോ!

കാനകനീലി കാളിത്തണ്ടാത്തി!
താവരമുണ്ടോ തക്കിമടിഇഴ.

സര:—ഹ്ലേ! ഇതാണോ ഭവസാഗരം, നാം കാണുന്ന ഈ പ്രപഞ്ചം—

പപ്പു: – ഈ കള്ളപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ വേദാന്തങ്ങള് പപ്പുവിനു കേറുംകണ്ട ഇന്നലെ ഇവിടെ ആരോ ചിലരു വന്നല്ലോ- അതെന്തര്ന്നെന്നു്.

സര—പോടൊ? തന്റെടത്തു പറഞ്ഞാൽ താൻ എല്ലാടത്തും ഉടനെ കൊണ്ടോട്ടം. അച്ഛൻ എന്നെ കൊല്ലാനും വരും.

“സമസ്തകല്യാണഗുണാംബുരാശി-
സ്സീതാമുഖാംഭോരുഹ ചഞ്ചരീകോ”

ഞാൻ നാമം ജപിച്ചുകൊള്ളട്ടെ താൻ പോവൂ. എനിക്കു ആരും വേണ്ട. ഞാൻ കേട്ടിട്ടില്ല്യോ വല്യയോഗികളെന്നു്. അതിലൊന്നാവാനാണു് എന്റെ ഭാവം.

പപ്പു:—തപസ്സിനും ഒരു കയ്യാളൊക്കെ വേണ്ടേ്യാ. ആതു പപ്പുവായിക്കൊള്ളാം പിന്നെക്കൊണ്ടോട്ടുന്നകാര്യം. അതില്ലെങ്കിൽ ലോഗം എങ്ങനെ കൊച്ചമ്മ പുലരുന്നതു്. നാരദൻ, നാരദൻ. ശ്രീനാരദകവിവരായ; നാരദൻ വല്യകവിയായി. എന്നിട്ടദ്ദേഹത്തിനു് ഇങ്ങനെ നേര്യങ്ങളുകൊണ്ടു ചൊരിഞ്ഞൂന്നല്ല്യോ. അപ്പൊപ്പിന്നെ കൊച്ചമ്മ തപസ്സിയും പപ്പു കയ്യാളുമായാൽ വരുല്ല്യോ നേര്യങ്ങള്? എങ്കിലും ഇന്നലത്തെതിത്തിരികേട്ടേച്ചുപോയെങ്കിൽ പപ്പുവിനൊരാച്ചായി!

സര:—എടോ! ഒരു ധ്വര പള്ളിക്കൂടത്തിൽ വന്നിരുന്നു. അയാളുടെ ആളുകൾ ഇന്നലെ ജാതകം വാങ്ങാൻ—

പപ്പു:—എന്തരു്!, എന്തരു കൊച്ചമ്മാ! ജാതകം വാങ്ങിക്കാൻ ധ്വൊരയോ?

സര:—അതേടൊ ശീമധ്വര നല്ല വെള്ളക്കാരൻ. പത്തായിരം രൂപാ ശമ്പളം. നമുക്കിപ്പോൾ എവിടെ ചെന്നെങ്കിലും പൊറുക്കണമെന്നല്ലാതെ—

പപ്പു:—അപ്പക്കൊച്ചമ്മാ, ജാതിയും കലവുമോ.

സര:—ജാതിയേതെടോ! ജാതിചെമ്പകവല്ലികാ എന്നൊക്കെയുള്ളൂ. താൻ ആരുടെ അടുത്തും പറയരുതു്.

പപ്പു:—ഞാനോ? കൊച്ചമ്മ തപസ്സിനിരിക്കുമ്പം ഞാൻ വല്ലോരുടേമെടുത്തു കിണ്ണാരിക്കാനോ? അപ്പോക്കൊച്ചമ്മ ശീമയിപ്പോയാലു്?

സര:—അതു് തീർച്ചയാകട്ടെടോ, എനിക്കൊരു ചായ്പും വേണ്ട മാളികേം വേണ്ട! കളാവാരണാസ്വാമവതടിനിവരം—അങ്ങനെ പാർത്താൽമതി.

പപ്പു:—അപ്പൊപ്പിന്നെ ഈ പള്ളിയിലെ പുസ്തകങ്ങളെ മുമ്പേ വച്ചിരിക്കുന്നതോ?

സര:—അതൊക്കെ നമുക്ക പഞ്ചാഗ്നിയിടണ്ടയോ?

പപ്പു:—അപ്പൊള്ളൊരുകേറി മീശംമുറുക്കി നിന്നോണ്ടാലോ?

സര:—തപസ്സു വേണ്ടെന്നുവയ്ക്കും.

പപ്പു:—എന്റെ പൊന്നുകൊച്ചമ്മാ അപ്പം ബാട്ടുള്ളരു വേലയ്ക്കു്.

സര:—താൻ തന്നെ. ഓടിപ്പോവൂ ഓടിപ്പോവൂ. അമ്മാവൻ അന്വേഷിക്കും. ഇതാ അവിടുത്തെ ചേട്ടൻവരുന്നു.

(പപ്പുഓടുന്നു. കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള പ്രവേശിക്കുന്നു. പപ്പുഅയാളെ തടഞ്ഞുനിറുത്തുന്നു.)

പപ്പു:— (തടഞ്ഞുനിറുത്തി) അങ്ങുന്നേ അങ്ങോട്ടു കേറണ്ടാ ദൊരെയാണു് ഇന്നലെ ജാതകം മേടിച്ചതു്. ശമ്പളം ആയിരം. നമുക്കു് അതിനൊന്നും ഗതിയില്ല.

കൊച്ചു:— ച്ഛീ പോടാ (തള്ളുന്നു)

പപ്പു:— ഇതാ പപ്പു ബട്ടളേരെ (പോകുന്നു)

സര— (കാവിവസ്ത്രവും ഭസ്മവും കളഞ്ഞു് പഠിപ്പുജാഗ്രതയോടുകൂടിയിരിക്കുന്നു.)

Actions Sensations anb states of feelings—

കൊച്ചു— എന്റെ സരസ്സു.

സര— Occuring together or in close succession

കൊച്ചു— വലിയ നയജ്ഞയായോ? ഞാൻ എടുത്തു് കളിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നടന്ന കുട്ടിയല്ലേ.

സര— Tend to grow together or cohere in such a way

കൊച്ചു— ഇതാണിപ്പോഴത്തെ പേ (പുസ്തകം പിടിച്ചു പറിച്ചു ദൂരത്തുവയ്ക്കുന്നു.)

സര— ഇതു നല്ല മര്യാദയാണു ഒരുത്തിയുടെ അന്തർഗ്ഗതമറിയാതെ ഒരു പുരുഷൻ പ്രവർത്തിച്ചുകൂടെന്നു ചേട്ടൻ പഠിച്ചിട്ടില്ല.

കൊച്ചു— മര്യാദയ്ക്കു് അവിടുന്നു പ്രഫസർ ആകേണ്ടാ. അപ്പന്റെ ഉപേക്ഷകൊണ്ടു് വിഷമം കുറച്ചു തെളിയുന്നു. കണ്ടവരെല്ലാം ജാതകം ജാതകമെന്നു പറഞ്ഞു, ഇങ്ങോട്ടുകേറുന്നതു് മററാരും അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു നിങ്ങളാരും ശങ്കിക്കേണ്ട. അപ്പന്റെ ഔണത്തവും പാടെ പൊഴിഞ്ഞുപോയിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൈഷ്ണവതപം ശിവതപമാവുന്നവം ഇരു മുണ്ടയു

ബ്രഹ്മാണ്ഡം ഭസ്മമാണു്. മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളിൻ. ഇന്നലെ ജാതകത്തിനു വന്നതു് ആരെന്നു് പപ്പൻ പറഞ്ഞു

സര – ഒരു ധാര എന്നല്ല്യോ അവൻ പറഞ്ഞതു്

കൊച്ചു—ആഹാ! അത്രവരെയായോ അപ്പോൾ? അ അപ്പോൾ അച്ഛൻ വരാത്തതു നന്നായി അവനോന്റെ ജാതി സ്വജനം എന്നുള്ളതൊക്കെ അപ്പോൾ പുല്ലെന്നോ?

സര—ഇതൊക്കെ എന്റെ അടുത്തെന്തിനു ചോദിക്കുന്നു?

കൊച്ചു—എന്നാൽപിന്നെ എന്റെ അപേക്ഷയ്ക്കൊരു മറുപടി തീർച്ചയായി പറയുക. ഞാൻ ഒന്നു പറഞ്ഞേയ്ക്കാം. വല്ലവനും ഇതിനകത്തു കേറുന്നെങ്കിൽ ധാരയാകട്ടെ തിരയാകട്ടെ പിന്നത്തെ പൂരം കണ്ടറിയാം. ധാരശ്ശാണിയായിക്കളയാമെന്നായിരിക്കും മോഹം.

സര:—ലോകത്തു കാര്യവും കുടിച്ചുകൊണ്ടു് നടക്കുന്നവർ കോട്ടും പാപ്പാസ്സും കഴുത്തേലയും കെട്ടുമ്പോൾ ഞങ്ങൾക്കു ധാരശാണിമാരായിക്കൂടാത്തതെന്തു്?

കൊച്ചു:—അതേതേ, നിങ്ങൾ കാര്യകുടിക്കുകയല്ലാ, നേടിക്കമിച്ചു വീട്ടിൽ കാലൂന്നാൻ തറയല്ല ഈ പൊണ്ണ ബ്ളാവങ്ങൾ ഒരുത്തനു് അടിമപ്പെടുന്നതുവരെ.

സര:—എല്ലാവരും അടിമപ്പെട്ടുകതന്നെ. ഒരു വർഗ്ഗവും സ്വാതന്ത്ര്യക്കാരെന്നു നടിക്കേണ്ട. ചുറ്റുപാടു ലോകം നാം കാണുന്നതല്ലേ.

(ശങ്കരപ്പിള്ള പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശങ്ക:—സരസ്വതി! ആ സായ്പിനെ ഒന്നു ഞാൻ കണ്ടേച്ചു വരാം. (തിരിഞ്ഞുനോക്കി കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ളയെ കണ്ടു്) ന്! എപ്പോൾ വന്നു?

കൊച്ചു:— ഇപ്പത്തന്നെ. ഏതു സായിപ്പിനെക്കൊണ്ടുന്നു? ഇതൊന്നും നമുക്കു കൊള്ളുല്ല. ഈ കത്തുങ്ങൾ ഏതുകാട്ടുകയറാനും തയാർ. സ്നേഹംകൊണ്ടു് അമ്മാവൻഎല്ലാത്തിനും വഴിപ്പെടരുതു്. കാലക്ഷേപത്തിനു ബുദ്ധിമുട്ടില്ല. അവസ്ഥയിൽ കഴിയാം പിന്നെ ഒരു പെണ്ണിനെ ബലികഴിക്കുന്നതു കുറച്ചിലാണു്.

ശങ്കു:— പെണ്ണിനെ ബലികഴിക്കുകയോ? നീ കാലത്തെ എവിടുന്നുവരുന്നു?

കൊച്ചു:— വല്ല കോടതിവാഴിയിലും നിന്നു തന്നെ എന്നു വച്ചുകൊള്ളണം.

ശങ്കു:— അതേ. ഇന്നലെ കണ്ടകാഴ്ചയ്ക്കു അങ്ങേന്നയും വന്നോയ്ക്കാം ഞങ്ങളുടെപാട്ടു ഞങ്ങൾക്കു്. നിങ്ങളുടെ വഴിനിങ്ങൾക്കു്. അങ്ങനെ കഴിയട്ടെ അപ്പനെ!

കൊച്ചു:— കോട്ടും ചട്ടവും അത്തു സമ്മതിക്കേണ്ടയോ?

സര.— നിങ്ങളെന്തിനു ശണ്ഠകൂട്ടുന്നു? ഏതോ പറഞ്ഞു കാര്യമൊന്നും അറിയാതേയും സാധ്യം ഏതെന്നു ഒരു നിശ്ചയവും കൂടാതെയും രണ്ടുപേരും ഇങ്ങനെ തർക്കങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ട. അപ്പൻ പോയിവരണം.

കൊച്ചു:— അപ്പോൾ എന്റെ അപേക്ഷ.

സര:— അപ്പൻ പോകുന്നതും ചേട്ടന്റെ അപേക്ഷയുമായി ഏതു സംബന്ധം?

കൊച്ചു:— അപ്പറഞ്ഞ പ്രവൃത്തിയോടുള്ള സംബന്ധം തന്നെ.

സര:— ചേട്ടന്റെ കാര്യത്തിനു അമ്മാവൻറട്ടുതുപറഞ്ഞു തീരുമാനമുണ്ടാക്കണം

(പപ്പു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

പപ്പു:—വലിയങ്ങുന്നു വരുന്നു. നിങ്ങളുചുമ്മാ ചിറികോടഞ്ഞു ചള്ളുവെട്ടാതിൻ.

ശങ്ക:—(പപ്പുവിനെ പ്രഹരിക്കുവാൻ കയ്യോങ്ങുന്നു.)

പപ്പു:—ഛോറുതരുന്നവൎക്കല്ലാണ്ടു അതിനൊന്നിനും അധികാരമില്ല. പിന്നെ ബട്ടളേരുദ്യോഗം പപ്പൻ രാജിവച്ചിട്ടും മററുമില്ല. ഉണ്ടോ കൊച്ചുകൊച്ചമ്മാ? അങ്ങുന്നിങ്ങനെ പോയി ഒരോരയെ കണ്ടേച്ചു വന്നുടണം. പപ്പൻ വല്യങ്ങത്തെ അങ്ങനെ കൊണ്ടുവന്നു ശറക്ക വയ്ക്കാം.

കൊച്ചു:—എടാ! ഉണ്ണിണ ഛോററിൽ മണ്ണിടുന്ന പരമ വടങ്ങക! നീ അപ്പോറം—

പപ്പു:—ഞാനപ്പോ കൊച്ചമ്മേടെ തപസ്സിനു കയ്യാളു് കേക്കണം അങ്ങോട്ടു്.

(ശങ്കരപ്പിള്ളയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു് പപ്പു പോകുന്നു. കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ള പ്രണയവാനായിട്ടു മുട്ടുകുത്തി.)

സരസ്സു! ഇവനെ അപ്പോഠം കാലനായി വിടാൻ ഹൃദയകാഠിന്യം വരരുതു്. ഇവന്റെ പഠിപ്പും നിലയുമെല്ലാം സരസ്സു എന്നുള്ള ഒരേ ചിന്തകൊണ്ടു നഷ്ടമായി. ഈ ആലംബം കിട്ടാഞ്ഞാൽ ഇവൻ ഗതികെട്ടവനായിപ്പോകും. സാധ്യേന്തു് ശിമക്കാരെന്തു്? അങ്ങോട്ടു ദാസ്യം അനുഷ്ഠിപ്പാൻ തയാറുള്ള പ്രണയവാനെയാണു് ഭൎത്താവായി കിട്ടേണ്ടതു്. സരസ്സു ഇവനു് ഭൂമിയും സ്വൎഗ്ഗവും, സൌഭാഗ്യവും, സമ്പത്തും, സുഖവും, മോക്ഷവും ആണു്. രക്ഷിച്ചില്ലെങ്കിൽ ഇതാ ഇവിടെ തലയറുത്തു് ഞാൻ ചാകാൻ തയ്യാർ ആണു്. ജന്മഹേതുവായ അപ്പന്റെ ഭവനംതന്നെ ഇവന്റെ ശ്മശാനമായിത്തീരട്ടെ.

സര:—ചേട്ടാ! ഇതെന്തു നിലകേടു്! പുരുഷത്വം കൈക്കൊള്ളണം. ചേട്ടനു് ഞാൻ സ്വൎഗ്ഗം, മോക്ഷം,

സൌഭാഗ്യംഎന്നുചിലതോന്നലുകൾഉള്ളതുപോലെ ഒന്നുംഎന്റെമനസ്സിൽസ്ഫുടപ്പെട്ടിട്ടില്ല. എനിക്കു വിദ്യാഭ്യാസമല്ലാതെ ഇപ്പോൾ ജീവിതശ്രമം ഒന്നുമില്ല. എന്നെക്ലേശിപ്പിക്കരുതു്. ഇതാ അമ്മാവൻ--

(ഗോവിന്ദൻതമ്പി പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഗോവി:— എടാ ചെറുക്കാ ഇതെന്തു സുഖക്കേടെന്നോ?

(കർട്ടൻ)

രംഗം ൩

നെട്ടൂർകോയിക്കൽവീട്ടു്

രായിരപ്പണിക്കരും മകൻ രമാചന്ദ്രനും പ്രവേശിക്കുന്നു.

രായിര:— കുട്ടാ! എന്റെ ഇഷ്ടം അനുസരിച്ചുതന്നെ നീ നടക്കണം.

രമാ:— അപ്പന്റെ ഇഷ്ടം അനുസരിച്ചു് ഒരു അറനിറയെ പരിക്ഷകൾജയിച്ചു. ഡിപ്ലോമാകൊണ്ടുതന്നെ ഒരു വലിയ ഗ്രന്ഥം കുത്തിക്കെട്ടാൻ നേടിട്ടുണ്ടു്. ഇനിയെങ്കിലും എന്റെ ഒരിഷ്ടം സാധിച്ചുതന്നുകൂടെ?

രായി:— ജീവാവസാനംവരെ എന്റെ ഹിതമനുസരിച്ചു നടക്കുന്നതാണു് ഉത്തമം. നിനക്കു ഞാനും എനിക്കു നീയും എന്നു ദൈവം ശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ എന്തോ ഭഗവന്മതത്തിന്റെ രഹസ്യമുണ്ടു്.

ഇന്നുതന്നെ ഭാണ്ഡം മുറുക്കുക. അതിശ്ശുഭദിവസം. സന്ധ്യയ്ക്കുമുമ്പു ബോട്ടിറക്കിയേക്കാം. തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു തിരിക്കുക വക്കീൽപണിയിൽ നീ മുന്നിട്ടുനിന്നില്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ മാനക്ഷയവും മനോവേദനയും ഞാൻ സഹിച്ചുകൊള്ളാം. ഒരു ക്ഷേത്രത്തിനാകട്ടെ ധർമ്മത്തിനാകട്ടെ വിദ്യാലയത്തിനാകട്ടെ ഒററ ചില്ലിക്കാശുപോലും ഒഴിക്കാതെ എത്രലക്ഷമുണ്ടെന്നു കണ്ടുവല്ലോ. അത്രയും നിനക്കെന്നു് വിൽ എഴുതിവച്ചിരിക്കുന്നതു നീ കണ്ടില്ലേ? അനുഗ്രഹത്തോടുകൂടി പോവുക.

രമ:— എന്തുകഷ്ടമാണപ്പാ! ഒന്നോ രണ്ടോ ആളു് മൂക്കും ചാണ്ടി ഭൂസ്പർശഭേദബോധംകൂടാതെ ഇരിക്കുക. എന്നിട്ടു മററുള്ളവൻ അവരുടെ പീഠം ചുമക്കുന്ന ആൽത്തറയ്ക്കുതാഴത്തുനിന്നു് ആരും കാണാപ്പൊളികൾ കണ്ടുകൊണ്ടുംചെയ്യണം. എന്റെ മനോഗതിക്കു ഈ കച്ചവടം രുചിക്കുന്നില്ല. നിയമങ്ങളെന്നു പറയുന്നതു് ബ്രഹ്മാവു സൃഷ്ടിച്ചതായാലും കേവലം വഞ്ചനസ്മൃതികൾ. ആ വലിയേടത്തെ ഉലഹന്നാൻ മാപ്പിള ആയിരംഏക്കർ തെളിഞ്ഞപുതുവൽ ലക്ഷം രൂപായ്ക്കു് ഇങ്ങോട്ടു വിട്ടുതരാമെന്നു പറയുന്നു ഒരു ലക്ഷംകൂടി കൈയിൽ ഏല്പിക്കുക. എത്രയോ ജനങ്ങൾക്കു ഉപകാരമായിത്തീരും. പത്താംകൊല്ലത്തിൽ സകലചിലവുംകഴിച്ചു് പത്തുലക്ഷത്തിൽ പരം ഇങ്ങോട്ടേൾപ്പിക്കാം.

രായി:— പോ പോ നിന്റെ സ്വപ്നങ്ങളൊന്നും എനിക്കു കേൾക്കേണ്ട. രണ്ടുലക്ഷം ഉണ്ടാക്കാനുള്ള അരിഷ്ടത നീ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അമ്പതിനായിരത്തോളവും നിനക്കായി ഇതുവരെ ചിലവായിട്ടുണ്ടു്.

രമ:— നിറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ബാറിൽ ഞാൻ ചെന്നാൽ ഉന്തി

തള്ളി മുന്നോട്ടുവരാൻ എത്ര കൊല്ലം ചെല്ലുമെന്നോ! ആരുടെയെല്ലാം പ്രീതിക്കായി മൂക്കിൽ വിരൽ തള്ളണം. കോട്ടിലെ ശിപായിപോലും അച്ഛന്റെ ലക്ഷത്തിന്നു മുകളിലുള്ള യജമാനനായി നടിക്കും. "ഉത്തരവാകുന്നു" എന്നു് ജഡ്ജിമാരുടെ ആജ്ഞാവാഹകനായി വന്നുപറഞ്ഞിട്ടു നടകൊള്ളുന്ന അവന്റെ വാലായിട്ടു നമ്മുടെ മഹാകലാബിരുദസ്സഞ്ചികളും പേറിപ്പാഞ്ഞെത്തണം. എന്തെല്ലാം അപ്രശംസകളും കുഭത്സനങ്ങളും തൊണ്ണൂന്നെക്കി വെഞ്ചു പിളുപ്പിച്ചു വിഴുങ്ങേണ്ടി വരുമെന്നോ?

രായി:— തോട്ടക്കൃഷിക്കിറങ്ങിയാൽ ഹരിശ്ചന്ദ്രന്മാരോടുകൂടിനടമാടി ആകാശത്തിൽ നിന്നു പാരിജാതം വർഷിപ്പിക്കാം, എന്നായിരിക്കാം നിന്റെ ഭ്രമം. ആ കൃത്നാവുംകൊണ്ടു് ജഡ്ജിമാരോടു വക്കാണത്തിന്നുതന്നെ നീ പുറപ്പെടണം.

രമ:— ഇങ്ങനെ നിർബന്ധിക്കരുതച്ഛാ; മനുഷ്യരുടെ അഭിരുചികൾ അനുസരിച്ചു ജീവിതവ്യാപാരങ്ങൾ തുടങ്ങിയില്ലെങ്കിൽ തോൽവി നിശ്ചയമാണു്. നാം ഈ പ്രമാണം ഗ്രഹിക്കാതെ നശിച്ചുപോകുന്നു.

രായി:— എന്നാൽ ജയത്തിന്നുള്ള വഴി അവനവന്റെ ശ്രമം കൊണ്ടുതന്നെ സാദ്ധ്യമാവട്ടെ. ഇതുവരെ ഞാൻ സഹായിച്ചു. ഇനി സ്വാശ്രയംകൊണ്ടുള്ള സാഗ്ഗ്വിജയമാകട്ടെ.

രമ:— ധർമ്മമായിട്ടാണോ അച്ഛൻ സഹായിച്ചതു്?

രായി:— അല്ല കർത്തവ്യമായിട്ടു്.

രമ:— ഇനി അപ്പോൾ—

രായി:— നീ വിദ്യാസമ്പന്നൻ ആ കഥകൊണ്ടു് എല്ലായിടത്തും ജയിക്കേണ്ടവനല്ലയോ? ജനങ്ങളുടെ പൂജ

പുറക്കേ എത്തും. ഞാനോ നിധിസൂക്ഷിക്കുന്ന കരുട്ട് ഭൂതത്താൻ. നിന്റെ അമ്മയെ സ്മരിച്ചു് അധികം പറയുന്നില്ല.

രമാ:—അച്ഛന്റെ ഗുണപൂരത്തെ സ്മരിച്ചു ഞാനും വാദിക്കുന്നില്ല. പുരുഷപ്രയത്നം എന്തുഫലത്തെ ഉണ്ടാക്കുമെന്നു് ഞാൻ പോയി നോക്കട്ടെ.

രായി:—എങ്ങോട്ടാണു് യാത്രയെന്നു ഞാനുംകൂടി കേൾക്കട്ടെ. നിന്റെ ഈ വീരയാത്രയിൽ വരണം സംഭവിക്കുന്ന ഒരു ശകുനം ഞാൻ കാണുന്നു. അല്ലാതെ പരമാഭിമാനിയായ നീ ഒരു കാര്യത്തിലും ഒരു ചുവടുമുന്നോട്ടു വെക്കുകയില്ല. ഒരു കാപ്പിക്കു രൂപാ കാൽ, ഒരു നല്ല ഊണിനു രൂപാ അര എന്നിങ്ങയെ കാലം. കടം കിട്ടണമെങ്കിൽ നിനക്കു പക്ഷേ ആവശ്യപ്പെടുന്നതു് കിട്ടിയേക്കാം. പ്രോനോട്ട് ഒന്നിറക്കേണ്ടിവരും. നിലത്തുനോക്കിമാത്രം നടന്നാൽ അബദ്ധം പറ്റുക കുറഞ്ഞിരിക്കും.

രമാ—ഞാൻ സ്വവ്യൂഹതിലകങ്ങളോടുചേർന്നു ദേശസഞ്ചാരംപോലും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

രായ—ശരി, ശരി. എന്നുവരികിലും വല്ല മൂഢമേനിയിലും ചെന്നു മുട്ടരുതു്.

രമാ—എത്ര സൂര്യപടഷൈക്കൊരികൾക്കു ഞാൻ കൈകൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. അച്ഛൻ ഇങ്ങനെ എന്നെ കളിയാക്കി അയയ്ക്കരുതു്.

രായി.—ഐ! അങ്ങനെയല്ല! തന്നോടു ശണ്ഠകൂടി പിരിയാൻ ഞാനാളല്ല. താൻ എനിക്കു വിധിക്കുന്ന ഏകാകിതത്തെ സഹർഷം പുലർത്തിക്കൊള്ളാമെന്നുള്ള ഗൌരവത്തെ ഞാൻ പ്രകടിപ്പിക്കയാണു്.

രമാ:—അച്ഛനു് എന്നോടു ദേഷ്യമില്ലല്ലോ.

രായി:— ഹൈ! അതും അതിന്റെ വിപരീതവും രണ്ടുമില്ല. താൻ പോയി കൊടിനേടുക. എന്റെ വക കണ്ടവൻ കൊണ്ടുപോകട്ടെ. (പോകുന്നു)

രമാ:— ഇതു ചില നോവലുകളിലും ഡ്രാമാകളിലുംവായിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ കലാശിച്ചുകൂടിയിരിക്കുന്നു. വിൽ പോക്കെന്നാണു് ഒടുവിൽ സൂചിപ്പിച്ചതു്. അച്ഛന്റെ ഈ ശൗര്യത്തിന്നു നമ്മുടെ വീര്യവുമെന്നു കാട്ടണം. പഠിപ്പിന്നതന്നതിൽ ഏതാനും നമ്മുടെ കൈയിലും ബാക്കിയുണ്ടു്. രണ്ടുലക്ഷം മുതലെന്നുവച്ചു് ഒരു കമ്പനി തുടങ്ങിക്കളയാം. നാട്ടുകോയിക്കലെ പേരുകേൾക്കുമ്പോൾ ഓഹരിക്കാർ തെരുതെരെ പാഞ്ഞെത്തും. ഒരു വിദഗ്ദ്ധൻ മാനേജരെക്കൂടി തല്ക്കാലത്തേക്ക വരുത്തിക്കളയാം, അച്ഛന്റെ വാശിക്കു്. ഛീ! പക്ഷേ ഈ ശാന്തഭാവക്കാരെ പേടിക്കണം. നിർദ്ധനത്വം പുരുഷത്വത്തിന്റെ മാററിവാനുള്ള ഉരകല്ലു് — പുത്തൻരീതിയിൽ, ഇംഗ്ലണ്ടിലെ മട്ടിൽ അഡ്വർട്ടൈസ്ചെയ്യുമ്പോൾ ഒന്നാംപന്തി വരിക്കാരായി ladies തന്നെ എത്തും. അഹഹ! അച്ഛൻ സാധു. ലോകം കണ്ടിട്ടില്ല. ഉറച്ചസാമ്യം! ലാഭകരമായനിക്ഷേപം! വിശുദ്ധഭരണം! സ്വദേശീയപരിശ്രമം! ഭദ്രതരസമ്പാദ്യം, സത്യാസ്ഥിവാരത്താലുള്ള ഫലപ്രളയം എന്നെല്ലാം നോക്കണം. (ചിന്തിച്ചിട്ടു്) ഇതൊന്നും പോരാ. നല്ല ഒന്നാംതരം മിരട്ടൻ നോട്ടീസുപകർത്തി ഗംഭീരമണിപ്രവാളത്തിൽ തർജ്ജമചെയ്യിച്ചേക്കാം. പോട്ടെ, അതിന്നുഫീസ് വല്ല പിച്ചക്കാരൻ കാവ്യക്കാരനും രൂപാ ൧൦൦- പണമിറക്കണം. എന്നാലേ പലപണിയും പരിഷ്കാരത്തിൽ വരൂ. നാട്ടുകാർ പഠിക്കട്ടെ. നാം കൊടുക്കും പാഠം! ഓ, ജാളി - ജാളി — ജാളി — (എന്നു പാടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നു.)

രംഗം ൪

മൂണ്ടയത്തുഭവനം.

മുൻതളത്തിൽ സരസ്വതി ഇരിക്കുന്നു.

സര:---ശനിയും ഞായറും സൃഷ്ടിച്ചവർ രണ്ടുതുള്ളിഎണ്ണ തൊട്ടുവയ്ക്കിനുകൂടി അവകാശികളായി വാഴട്ടെ! അല്ലെങ്കിൽ പള്ളിക്കൂടക്കാരുടെ കുറുക്കൊടഞ്ഞുപോകുമായിരുന്നു. ഉദയസൂര്യന്റെ ആദ്യരശ്മികളോടു സൗന്ദര്യത്തെ ഉപമിച്ചിരിക്കുന്ന കവിക്കും തുല്യസ്ഥാനം ലഭിക്കട്ടെ! ഹാ! ലോകം പ്രശാന്തം! ജീവിതപ്രകാശത്തിന്റെ മർമ്മരധ്വനി മുഴങ്ങിത്തുടങ്ങുന്നതേയുള്ളു. എന്തേ! ഹേ! മനോഹരലോകമേ! നിന്റെ ദംഷ്ട്രശലം ചിന്തിക്കുമ്പോൾ എല്ലാമര്യാദപാഠങ്ങളും മറന്നു പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുപോകുന്നു. അപ്പനെകാണ്മാൻ ഒരു സായ്പുവന്നു. ഒരു കസേരയുംകൊടുത്തു. ഞാൻ ബംഗാൾ സമുദ്രഗവർണ്ണരുടെ, അമേരിക്കാപ്രസിഡന്റിന്റെ, ആകാശവിമാനസേനാനായകന്റെ ഭാര്യയുമായി. വിളയട്ടെ, ആ വർത്തമാനം. അതു പഴകുമ്പോൾ ചിഞ്ഞളിഞ്ഞു വക്താക്കളുടെ നാവിനെത്തന്നെനാറിക്കും. ഇതാവരുന്നു ഒരെഴുത്തു്. എന്റെ സഹപാഠിമാരാരോ എന്നെക്കാൾ മുമ്പിൽ ഉണർന്നിരിക്കുന്നു.

(വാല്യക്കാരൻ എഴുത്തു കൊണ്ടുവരുന്നു.)

സര:--- ആർക്കെടോ അതു ?

വാല്യ:---കൊച്ചമ്മയ്ക്കുതന്നെ.

സര:—കൊണ്ടരു, കൊണ്ടരു. തന്റെ ശ്വാസംമുട്ടൽകണ്ടിട്ടുതന്നെ അതു് അടിയന്തിരക്കത്താണെന്നു തെളിയുന്നു. താൻ ആണുങ്ങളുടെ ഹംസം എങ്കിൽ ഇതാ മേൽവിലാസം എഴുതിയിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് തിരിച്ചുകൊണ്ടുപോയി ആ നളങ്കൽതന്നെ പുനസ്സമർപ്പണം നടത്തിയേക്കു.

വാല്യ:—അല്ല. എക്സൈസ് ഇൻസ്പെക്റ്റർ അങ്ങത്തെ മകൾ—.

സര:—ശരി, ശരി, എന്നാൽ രസംകാണും. (എഴുത്തുപൊട്ടിച്ചുവായിക്കുന്നു)

പ്രിയസഹോദരി!

നിങ്ങൾക്കു് ഒരു സായ്വിനെ വരനായികിട്ടുന്നു എന്നു കേൾക്കുന്നതിൽ ഞാൻ സന്തോഷത്തോടെ പങ്കുകൊണ്ടുകൊള്ളുന്നു. സായ്വിന്റെപേരു എന്തെന്നറിഞ്ഞുകൂടെങ്കിലും മംഗളാശംസ അഡ്വാൻസായ ഞാൻ സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ! ഒരു നല്ല സദ്യ കിട്ടുവാനുള്ള തക്കം നഷ്ടമാകുന്നെങ്കിലും വല്ല ഡിന്നറും നടക്കുന്നെങ്കിൽ ഒളിച്ചായാലും ഞാനും എത്തിക്കൊള്ളാം. വീഞ്ഞും കേക്കുംമാത്രമായാലും വിരോധമില്ല. വീണ്ടും നിങ്ങളുടെ ഭാഗ്യഭാഗിത്വത്തിനുള്ള മഹാത്ഥനയെ ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ടു മറുപടിക്കു കാത്തിരിക്കുന്ന സഹോദരി ഭാനുമതി.

നില്ലുഹേ! മറുപടിയുണ്ടു് (എഴുതുന്നു.)

(എഴുതിത്തീർന്നു വായിക്കുന്നു)

ശ്രീ

നിങ്ങളുടെ ദൂതൻ കൊണ്ടുവന്ന ലേഖനം വായിച്ചു് ഞാൻ കൃതാത്ഥയായി. എന്റെ ഭാഗ്യത്തിൽ ഓഹരിയല്ല മുഴുവനും അങ്ങോട്ടുതന്നെ തന്നുകൊൾവാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണു്. സായ്വിന്റെപേരു **Lord Scandal** അഥവാ പര-

ഭൂഷണപ്രഭ എന്നാണു്. വിവാഹത്തിനു സമ്മതമെങ്കിൽ അന്നേദിവസം നമുക്കു സഹഭോജനംചെയ്തു രസിക്കാം.

എന്നു സംഖ്യയററ വന്ദനപൂർവ്വം

സഹോദരി

സരസ്വതിഅമ്മതങ്കച്ചി.

(ലക്കോട്ടിലിട്ടു വാല്യക്കാരനു കൊടുക്കുന്നു)

സര. — എടോടോ സല്യൂട്ടുചെയ്തേച്ചുപോവൂ.

(ആജ്ഞാനുസരണംചെയ്തു് ഭൃത്യൻ പോകുന്നു.)

സര: — ഈ വഷളത്വമെല്ലാം പരത്തുന്നതു് ആ കൊച്ചു കിട്ടുചേട്ടനാണു്. നമ്മുടെ കവിവരൻ ശ്രീ നാരദനും വല്ലാത്തൊരുപങ്കു് ഇതിലുണ്ടു്. അതാ, ആ ശനിയൻ ദീർഘായുഷ്മാനാണു്. പേരു പറഞ്ഞതുപ്രകാരം കരണ്ടു ചാടി ഇതാ എത്തുന്നു.

(പപ്പു പ്രവേശിച്ചു സലാങ്ങാം വയ്ക്കുന്നു)

സര: — കാണാറില്ലമിസ്റ്റർ പപ്പുപിള്ളേ. താൻ ഒന്നും ശ്രമിക്കാൻവരാത്തതിൽ എനിക്കു വല്യമനഃക്ലേശമുണ്ടു്. എടോ, പള്ളിയിൽവച്ചുതന്നെ പുടവകൊട എന്നച്ഛൻ സമ്മതിച്ചുകഴിഞ്ഞു. കല്യാണംമാത്രം നമ്മുടെ മട്ടിൽ.

പപ്പു: — സത്യമോ മതാമ്മക്കൊച്ചമ്മേ!

സര: — അതും ആ പള്ളിപ്പുറമ്പിൽതന്നെ.

പപ്പു: — അയ്യോ! അവിടെ ശവങ്ങളെ അടക്കിട്ടില്ല്യോ?

സര: — എടോ, എറച്ചി ലാഭമായി. താൻ ഒരെഴുത്തും കൊണ്ടു സാസ്റ്റിൻറടുത്തു പോയേച്ചുവരണം.

പപ്പു: — (തെളിഞ്ഞു സന്തോഷംകൊണ്ടു തൊണ്ട ഇടറി) അപ്പോഴംകൊച്ചമ്മാ ഞാൻ അന്നേ പറഞ്ഞില്ല്യോ ഇതു തപാലെല്ലാമെക്ക കള്ളമാണെന്നു് പപ്പനറിയാം കൊച്ചുമിടുക്കികളുടെകോളുകളു്. കൊള്ളാം ഇപ്പോഴം കേപ്പാ

നാരു കാൎയ്യമെടുപ്പാനാരു്? പോവാൻ പറയണമെന്നു്. ദൊരസ്സാമ്യ് അന്നു് ഇങ്ങോട്ടുകേറുന്നതു് ഞാൻ കണ്ടു. അതല്ല്യോ ബട്ട്ളേരുവേല എനിക്കു എന്നു ആന്നുതന്നെ പെട്ടീഷൻവച്ചൂട്ടതു് കുറച്ചില്ലകൊച്ചമ്മ എന്തിനുവിടുന്നു. അങ്ങു വല്യകൊട്ടാരംവരെ അറിയട്ടെഎന്നുവച്ചുപപ്പൻ ബട്ളർ അങ്ങു തമുക്കടിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടു ആരാണെന്നു കേട്ടോരുടെ അട്ടത്തെല്ലാം മേസ്തർ സരസ്വതി തങ്കച്ചിട്ടോരയുടെ എന്നു പച്ചപ്പരമാൎത്ഥത്തിനേയും വിളമ്പീട്ടു. കൊണ്ടുകറങ്ങുന്നു കൊച്ചമ്മ തിരുവനന്തപുരം. അസൂയക്കാരല്ല്യോ കഴവുങ്ങള്. വച്ചുകുടിനിരു് ഇറക്കട്ടെ. പപ്പനിപ്പം ആരേംപേടിംമെററുമില്ല്യ. ശീമേലെങ്കിൽശീമേൽ. ലങ്കേലെങ്കിൽ ലങ്കേൽ, ബോട്ടുളേരോ മേട്ടിരേയോ, പാപ്പാത്തുച്ചുമപ്പനോ എന്തെങ്കിലും ആവാം. ഇരു വലിയങ്ങത്തെ വീട്ടിലെ ഊററവെള്ളം കുടിച്ചു് ഇതേ എന്റെ വയറെല്ലാം ഉന്തളിച്ചുപോയി. അവിടത്തെ ആ മുതുക്കിക്കൊച്ചമ്മേടെ അമ്പണങ്ങളുകൊണ്ടു മുതുകുംതഴമ്പിച്ചുപോയി. ആണുങ്ങളല്ല്യോ കൊച്ചമ്മേ! ഇതിരിക്കെ നാണങ്ങളും മററും ഉണ്ടു്.

സര:—എടോ! ബട്ളർവേഷത്തിലുള്ള ഉടുപ്പുകരുതിട്ടില്ലേടോ താൻ!

പപ്പു:— അതിങ്ങനെ ഒന്നുചുററിച്ചുവന്നോട്ടാ, ഹൈഗ്ഗോട്ടു് കിടക്കുന്നു, ഹഞ്ഞ്ഗ്ഗോട്ടു് കിടക്കുന്നു. അവിടത്തെ വിദ്യെയുടെ ഒന്നിന്റെക്രൂടെ ഒരുദിവസം ന്ന്നാ— അടിച്ചോണ്ടുപോന്നോട്ടല്ല്യോ പപ്പൻ. ഗോട്ടോ ജയം പോരേടോ!

സര:—എന്നാൽ അതൊക്കെവേഗം കരുതിക്കൊള്ളു. അമ്മാവിയുടെ ദൃഷ്യംമാത്രം പറഞ്ഞേതാണ്ടു നടക്കരുതു്. ഉള്ള വെള്ളവും വററിപ്പോകും.—

(തമ്പിയും ലക്ഷ്മിഅമ്മയും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ലക്ഷ്മി:—എടാ കരുത്തംകെട്ട മാപാപി? ഞാൻ മുതുക്കിയോടാ. നിനക്ക്എന്റെ വാക്കുകൾഅമ്പുണങ്ങളോ?

പപ്പു:—അയ്യോ പരാപരനേ! ഞാൻ മലരമ്പുകളെന്നല്ല്യോ പറഞ്ഞു. ഏതോ പാട്ടിലുമുണ്ട്. പിന്നെ അതിന്റെ അത്ഥം ചിത്തയാവണമെങ്കി അതു എഴുതിയവരെ കററം പറയണം. പപ്പനോ പിഴച്ചുതു്?

തമ്പി:—എടാ! ഇങ്ങുനിങ്ങു എന്റെ അവിടത്തെ ചോറ് നിനക്ക് ഉഊററവെള്ളം-ഇല്ലേടാ!

പപ്പു—അങ്ങത്തെ ചെവിക്കെങ്കിലും വമ്പില്ലെന്ന്പപ്പൻ വിചാരിച്ചിരുന്നു. അവിടത്തെ പററു കവളംപിടിച്ചു എവന് ഉഊററം കേറിപ്പോയിന്ന് പറഞ്ഞു് ഇതാ ഈ വയറും കാമ്പിച്ചില്ല്യോന്നു കേക്കണം.

തമ്പി—ഓ! ഓ! ജന്തുപെണ്ണേ! നിന്റെ അച്ഛൻ എന്തോന്നിനാണു ഭാവിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

പപ്പു—എന്തോന്നാങ്ങുന്നേ! അന്നരാത്രി ആദ്യംവന്നതു് എന്തിനെന്നോ! അങ്ങുന്നപ്പോ—

ലക്ഷ്മി—നോക്കു പപ്പു! മര്യാദക്കിരുന്നില്ലെങ്കിൽ -

തമ്പി—എന്തോന്നെടാ! അയാളെന്തോ ജാതകംകൊടയുടെ കാര്യംപറവാനല്ല്യോവന്നതു്?

പപ്പു—(പിറകോട്ടൊന്നുമാറി സംഗതി എല്ലാം മറിച്ചുകളയണമെന്നുള്ള നാട്യത്തിൽ) നാരായണ! നാരായണ! അങ്ങുന്നു ജപിച്ചോണ്ടിരുന്നപ്പം നമ്മുടെ കൊച്ചൻപിള്ളവൈദ്യന്റെ ഗുളിക കാൽതുടം ഞാൻ കൊണ്ടു തന്നപ്പോ ഞാൻപറഞ്ഞു "കല്യാണഗൃതം" എന്ന്. അപ്പോ അങ്ങുന്നു നേരംപോക്കിന് "എവിടെടാ" എന്നുചോദിച്ചു. ഇപ്പം കെട്ടുംപൂട്ടും ഇല്ലല്ലോ. അതു

കൊണ്ടു് "ജാതകം കൊടുക്കുമ്പോ അങ്ങുന്നറിയും" എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞു. അല്ലാണ്ടിതെന്തു കഷ്ടം പിടിച്ച കളിവട്ടം?

ലക്ഷ്മി:—(ആത്മഗതം) ഇവൻറടുത്തിപ്പോൾ മൂന്നുചോദ്യം ചെയ്യാൻതുടങ്ങിയാൽ ഇവൻ അവിടത്തെ രഹസ്യങ്ങളും പൊട്ടിച്ചിടും അതുവേണ്ട (പ്രകാശം) എടാ ഈ നാടൊട്ടുക്കു പറയുന്ന വത്തമാനത്തിനു നീ എന്തുപറയുന്നു? അമ്പതുതവണ അവിടെ നീതന്നെ വന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ.

പപ്പു:—(തലചൊറിഞ്ഞു പുരികംചുളിച്ചു) എന്തരു വത്തമാനം കൊച്ചമ്മാ.

തമ്പി.—എന്തരു വത്തമാനമെന്നോ? അപ്പപ്പോ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടി എൻറടുത്തു പറയാറുണ്ടു്; ഇവളെ ഒരു സായ്പു് കല്യാണംകഴിക്കാൻ പോണെന്നു്. അറിയാത്തടം ഇനി ഏതെടാ?

പപ്പു:—ഇതു് നന്നാപ്പൊറുത്തെൻറ മോളിങ്ങുപോരട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ അല്ല്യോ ഇരിക്കണു? "കൊടുങ്ങല്ലൂർതുറയിൽ പതിനെട്ടുകപ്പൽ പാററയിറങ്ങിയപ്പോൾ പാൽപ്പായസക്കടലിൽ പടനിരന്നു" എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ ഏതോ ഒരു ദൊര ഒരു മദാമ്മേ കെട്ടാൻപോണെന്നു് ഇങ്ങനെയൊക്കെ മറിക്കിണ ആളുകളു പൊറുക്കണ്ടത്തു പഞ്ചം വന്നതോ കുററം? അങ്ങു പടയേറിയതോ കുററം? ഉണക്കം വഷ്ടവും കണക്കററുപോകുന്നതും ഇതുകൊണ്ടല്ല്യോ.

ഈശ്വരൻ:—(പ്രവേശിച്ചു്) അങ്ങുന്നേ! കൊച്ചുകുട്ടുപിള്ള പറഞ്ഞയച്ചു, സായ്പിൻെറ അവിടെ ഇപ്പോഴം ഈ കുഞ്ഞിൻെറ അച്ഛൻ എത്തിയിരിക്കണെന്നു്.

തമ്പി:—(കോപിച്ചു) ഏതു സായ്പ് സരസു അതു്! നേരു പറ, അല്ലെങ്കിൽ മണ്ണുതീററിയേക്കുന്നുണ്ടു്

സര:—ഒരു സായിപ്പു് ഇവിടെ ഒരിക്കൽ വന്നിരുന്നു. അപ്പന്റെ ഒരു വസ്തുകണ്ടു. അതു വാങ്ങണമെന്നു് അയാൾക്കാഗ്രഹമുണ്ടു്.

തമ്പി:—ലക്ഷ്മിക്കുട്ടീ! നമുക്കിറങ്ങാം. ഈശ്വരപിള്ളേ! നടക്കൂ. നടക്കൂ. നടക്കൂ. പഞ്ഞിക്കകത്തു തീക്കട്ടയെ പൊതിഞ്ഞുകെട്ടിയാ അതവിടെ ഇരിക്കുമോ, പടന്നേരിയും. ആ ചങ്കരപ്പിള്ളയെന്നുപറഞ്ഞവനിപ്പം എന്റെമുമ്പേ വന്നെങ്കിൽ അവനെ പഠിപ്പിച്ചുവിട്ടുകൂട്ടുമായിരുന്നു. കാര്യക്കാരങ്ങുന്നമ്മാരു പണിയിച്ച ഈ വീട്ടിൽ ഉലകുടപെരുമാക്കന്മാരു തൃക്കാലുമച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടു്. അങ്ങനെയുള്ളടത്തോ ആ ചമ്പൂതിന്നിററുണ്ണനെക്കൊണ്ടുന്നുകേററിയതു്? പോ, പോ, നീയും നിന്റെ തള്ളയുംഎല്ലാം. ഛേച്ഛ! പടിയടച്ചു പിണ്ഡം വച്ചു് വീട്ടു പുണ്യാഹം കഴിക്കണം.

പപ്പു:—എന്തരിനങ്ങുന്നേ! ദോരത്തന്നെ കട്ടി എന്നുവയ്ക്കണം. (ഒററക്കണ്ണടച്ചു അത്ത്രുനിങ്ങി സ്വകാര്യസ്വരത്തിൽ) നമുക്കു ചില ലാഭങ്ങളില്ല്യോന്നു്. ഇവൻ വെളുക്കുവെക്കുമ്പോഴക്കു വള്ളക്കടവെങ്കേ, പാളയമെങ്കേ, പയണ്ടിന വിലയെന്തു്, ശീമയെങ്ങനെ, നാടനെങ്ങനെ എന്നൊന്നും അന്വേഷിക്കട്ടെ

തമ്പി:—(പപ്പുവിനെ സ്നേഹപൂർവ്വം പ്രഹരിക്കുന്നു. പപ്പൻ രസിച്ചുതുള്ളുന്നു.)

ഈശ്വ:—അങ്ങുന്നേ! കാര്യംവിട്ടു കളിക്കരുതു്. ആളുകൾ എല്ലാംപറയുന്നതു പൂരായം എന്നുവച്ചാൽ (ആത്മഗതം) ഇവിടം കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ ആ കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ള ഇരപ്പോടെടുത്തുപോകും. നമുക്കു കറക്കാൻ മുതലു

കാണ്മതല്ല. (പ്രകാശം) ഈ കുഞ്ഞിനു കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ള മൂന്നാംനാളോ എന്നു കേക്കണം. ഇതിന്റെ നിലകേടും മുറയും തറയും മറപ്പും കൊണ്ടല്ല്യോ ഈ പേർ എല്ലാം കേൾക്കുന്നതു്?

തമ്പി:---എടാ! ആ ചാംകരനെന്നുപറയുന്ന കുരുത്തംകെട്ടവനെ കണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ എല്ലാംഈനിമിഷത്തിൽ ചട്ടംചെയ്തൂട്ടല്ല്യോ? ഇവറ്റ —

ലക്ഷ്മി:—കൊച്ചിനെ എന്തിനു ശകാരിക്കുന്നു. അയാളെ വഴിമാറ്റംപഠിപ്പിക്കണം. ഇതിന്റെതള്ളയുംഅങ്ങു് ഉറപ്പനിൽ മൂഴികനെപ്പോലെ എങ്ങാണ്ടോ കിടന്നു് ചാകരപ്പിറള്ളുടെ ക്രൂത്തിനു ചൊക്കനൊട്ടുന്നു.

ഈച്ചു:— അതൊക്കെ എന്തിനാലോചിക്കുന്നു? പിടാകക്കാരെ രണ്ടുപേരെ വരുത്തി, കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ളയ്ക്കു് ജാതകം കൊടുത്തുടണം.

തമ്പി.— പെണ്ണിന്റെ തന്തവരട്ടടാ! നീ കേറി ചുമ്മാകിടക്കുന്ന നമ്മെ കൊട്ടംപിരിക്കൊള്ളിക്കാതെ. നാലുപേരെവെട്ടത്തിറങ്ങി നീമുക്കുനടക്കണം. ഒരുത്തൻവന്നുചേർന്നുകൊച്ചുങ്ങളുമായാൽ അവനെപുറത്തിന്നുകാരനാക്കിത്തള്ളുന്നതു് നിന്നെപ്പോലത്തേവനേചേരു.

ഈച്ചു:—(ആത്മഗതം) അയ്യൊ. ഈ ചാറയാനും ഇങ്ങേരെ ലക്ഷ്മിക്കുററിയും കണ്ണീരുകുടിക്കുന്നതു് ഇവർ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ അന്നു് ഈ ഉള്ളംകയ്യിന്നു് മീശ പന്ത്രണ്ടു പിഴുതേയ്ക്കാം. (പ്രകാശം)ത്തമ്മായാണോ, സ്ഥാനങ്ങളും മാനങ്ങളും വച്ചിരിക്കുന്നേ.

തമ്പി:—അതേടാ പൊന്നുതമ്പുരാക്കന്മാരു ആളുംകുലവും അറിഞ്ഞു ചെമ്പുപട്ടയത്തിൽ നീട്ടുതന്നിട്ടുള്ളതു്, ആ പൂട്ടുപുരയിൽ ഇരിപ്പുണ്ടു്. ഞാൻ ഒരുത്തൻ കുല

യിൽ പോട്ടു്. ശ്ശേ! പോവാൻപറ. ആ ശങ്കരപ്പിള്ള വന്നെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ രണ്ടാലൊന്നെന്നൊതുക്കീട്ടു മേൽ കാര്യം.

ശങ്കരപ്പിള്ള:(പ്രവേശിച്ചു്) (ആത്മഗതം) ഇതാ പടയ്ക്കു വന്നിരിക്കയാണു്. ദുഷ്പ്രവാദംകേട്ടു് വെളിച്ചപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. രാത്രിയിലോ മററൊ ചാടി പുറപ്പെടാഞ്ഞതു ഭാഗ്യം. ആട്ടെ പററിച്ചേയ്ക്കാം (താണുഭക്തിപൂർവം തൊഴുതിട്ടു പപ്പുവിനോടു)അവിടെ നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കാതെ ആ അറപ്പുരയിൽനിന്നു് ഒരു കസേരഎടുത്തു് ഇറയത്തിടു്. അകന്നിങ്ങു വെളിയിൽനിന്നുകളഞ്ഞതെന്തു? കുഞ്ഞെ അമ്മായിയെവിളിച്ചു് അമ്മേടെ അടുത്തുകൊണ്ടുപോയി ആക്കി തട്ടം എടുത്തു വച്ചുകൊടുക്കു്.

ലക്ഷ്മി:—വേണ്ടശംകരപ്പിള്ളേ! പോവാൻ തുടങ്ങുകയാണു്. ഇവിടത്തെ വട്ടങ്ങൾ കേട്ടിട്ടു്—

തമ്പി:—(ആത്മഗതം) എന്തായാലും നമ്മുടെ മച്ചമ്പിയല്ല്യോ അവൻ? നമ്മെക്കണ്ടു മര്യാദകളുംമററുംപഠിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ശ്ശീ! ശ്ശീ! വല്ലതും പറയണങ്കിൽ അതു ചെവിക്കുചെവിഅറിയാണ്ടുവേണം (പ്രകാശം)കസേരയും മററും വേണ്ടാ ശംകരപ്പിള്ള! ചിലതൊക്കെ കേട്ടതു് എന്തോന്നെന്നു ചോദിക്കച്ചുക്കാമെന്നുവച്ചു് ഇങ്ങോട്ടുവന്നു. കൊച്ചുകിട്ടുവിന്റെ കാര്യം ഒന്നു പറയാം. എവളു് ഒരുത്തന്റെകൂടെ പൊറുക്കാനുള്ളപ്രായത്തിലായല്ലോ. അതൊക്കെ നല്ലനേരംകണ്ടുപറയാം.

ഇരച്ചു:—(ആത്മഗതം) മൂപ്പീന്നു താഴണകണ്ടില്ല്യോ? നാം തന്നെ പൊട്ടിച്ചേയ്ക്കാം. ആവശ്യക്കാരനു ഔചിത്യം വേണ്ടല്ലോ (പ്രകാശം) കേട്ടോ ശംകരപ്പിള്ള അങ്ങുന്നേ! വല്യങ്ങുന്നു വിചാരിക്കുന്നതു് കൊച്ചുകിട്ടു

പിള്ളയെക്കൊണ്ടു് ഈ കുഞ്ഞിനെ സംബന്ധം ചെയ്യിച്ചേക്കാമെന്നാണു്.

ശങ്ക.—ചേട്ടന്റെ മകനായി, മരുമകളായി അതിനു ചന്തയിലെ കന്നാലിവാണിഭത്തിലെന്നപോലെ താൻ ഒരു തരകനെന്തിനെടോ?

തമ്പി:—എടാ ഈച്ചരപിള്ളേ! നിന്റെ പൂച്ചരാണ്ടങ്ങൾ ആ കൊച്ചുകിട്ടുവിന്റടുത്തു ചെലുത്തിക്കോ. ഇവിടെ എടുക്കാതെ.

ശങ്ക.—പെണ്ണു നാലക്ഷരം പഠിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

തമ്പി:—അക്കഥ ഒന്നും പറയാതിരിക്കൂ. ആ അടവുകൊണ്ടരാതെടൊ. എവിടെ പഠിപ്പും അവന്റെ പഠിപ്പില്ലായ്മയും ഒന്നുപോലെ അവൻ എന്തോ തെന്നം വഴിക്കു നടക്കുന്നെങ്കിലും പേരു നാററിച്ചതാരെടോ?

ശങ്ക.—നാലക്ഷരം പഠിച്ചു എന്നുവച്ചാൽ അതുകൊണ്ടു അമ്മാവന്റെ സ്ഥാനവും മഹിമയും അറിഞ്ഞു മര്യാദയ്ക്കു നടക്കാനും അനുസരിക്കാനും അവൾക്കറിയാം എന്നുള്ള അർത്ഥത്തിലാണു ബോധിപ്പിച്ചതു്.

തമ്പി —അതു ശരി; അതുശരി, അതല്ല്യോ പഠിപ്പിക്കട്ടെ; ഇനിയും പഠിപ്പിക്കട്ടെ എന്നു നാം വിട്ടിരിക്കുന്നതു്?

ഈച്ച:—ധൊര കൊണ്ടുപോട്ടെന്നും---

തമ്പി:—ച്ഛേ! എന്തുപറഞ്ഞെടാ! ധൊരയോ, നിന്റെ തന്ത; ഇറങ്ങു വെളിയിൽ. നീയും കൂട്ടരും ആണു് എന്തരോ തമ്മുക്കടിച്ചു് വിളമ്പരപ്പെടുത്തണതു്. അതു ഒക്കെ ഒരു ചരതത്തിൽ അടക്കാൻ നാം നോക്കമ്പോൾ---ഹിറങ്ങു വെളിയിൽ---എടാ! പപ്പു!

(പപ്പൻ നീങ്ങുന്നു. തമ്പി നീങ്ങുന്നു ശങ്കരപ്പിള്ളയും ലക്ഷ്മിയും തടസ്സംപിടിക്കുന്നു) (കർട്ടൻ)

രംഗം ൫.

മുണ്ടയത്തു ഭവനത്തിന്റെ മുൻവശമുള്ള നിരത്തു്.

(യൂറോപ്യൻവേഷത്തിൽ രമാചന്ദ്രൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

രമാ:— അച്ഛന്റെ ശാപം എന്നെ പിന്തുടരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. കോട്ടയം, ആലപ്പുഴ, കൊല്ലം എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ കമ്പനിക്കു വേണ്ട ഏൎപ്പാടുകൾ ചെയ്തു. വഴിക്കുവച്ചു നമ്മുടെ ബാഗ്ഗു് നോക്കിയപ്പോൾ കാണ്മാനില്ല. മടങ്ങിപ്പോകുവാൻ ഒരു പൈസയും കയ്യിലും ഇല്ല. അച്ഛൻ പറഞ്ഞതുപോലുള്ള അഭിമാനം കൊണ്ടു ഒരിടത്തും കേറുവാനും പരമാൎത്ഥം പറയുവാനും തോന്നുന്നില്ല. ഇതാ ഈ കാണുന്ന ഭവനം മുണ്ടയത്തുവീട്ടു് എന്നല്ലേ ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞുകേട്ടതു്. ഇവിടെ അച്ഛന്റെ കാരണവൻ പേഷ്കാർ ആയിരുന്നപ്പോൾ താമസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഉണ്ടിട്ടു ദിവസം രണ്ടായി. തല കറങ്ങിവരുന്നു. കുളിയും ആഹാരവും ഇല്ലാഞ്ഞാൽ മനുഷ്യൻ മൃതപ്രായം (ഭവനപ്പടി കടന്നു തളത്തിലെ വരാന്തയിൽ കയറുന്നു.)

സരസു:—(പ്രവേശിച്ചു് ആത്മഗതം) ഗ്രഹപ്പിഴയായി. ഇതാ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ സായ്പ് തന്നെ ഇങ്ങോട്ടുകേറുന്നു. അമ്മാവൻ തലയിൽ തീകോരി ഇടാൻ വന്നിട്ടു എന്തോ തല്ക്കാലം ഒന്നടങ്ങിപ്പോയിരിക്കയാണു്. ഈ വൎത്തമാനം ഇപ്പോൾ ആരെങ്കിലും അവിടെ കൊണ്ടുപോയിക്കൊള്ളിക്കും. അല്ലേ! ഇയ്യാൾ കൂസൽകൂടാതെ ഇനി ഇപ്പോൾ അടുക്കളയിലും കേറും. ഭ്രാന്തനാശുപത്രീന്നു ചാടിപ്പോന്നതോ എന്തോ? രണ്ടുമൂന്നുദിവസമായി ശിവരാത്രിഉപവാസം കിടന്നു വരുന്നതുപോലെ സ്വരൂപം പ്രാകൃതം.

മുഖത്തു നല്ല അഭിരാമത. പ്രഭുത്വവും ഉണ്ടു്. പടിപ്പും ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം. വരവിലും നിലയിലും ഒരു പരിഷ്കാരതേജസ്സുണ്ടു്. ചുണ്ടുവിറയ്ക്കുന്നു. കണ്ണിമകൾ ത്രസിച്ചടയുന്നു.

രമാ:—(ആത്മഗതം) ഭഗവാനേ! അകംകത്തി ജ്വാലകൾ മേല്പോട്ടു കയറുന്നു. നാവു് കീഴ്പോട്ടുമന്ദംപോകുന്നു. ലോകം കറങ്ങിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു! ഈ സാധുകുട്ടിയുടെ മുമ്പിൽവച്ചു എനിക്കു വല്ല അപകടവും പററിയേക്കാം. ഇംഗ്ലണ്ടുസുന്ദരികൾ ഹാ! പൊടിയും പശയും അഭ്രതേജസ്സുംകൊണ്ടു്— ചിന്തകൾ--ചിന്തകൾ—തുടരാൻ ശക്തിയില്ലാതെ ബുദ്ധി മന്ദിക്കുന്നു. (പ്രകാശം) ഇത്രവെള്ളം കിട്ടിയെങ്കിൽ തല്ക്കാലാപത്തു (ഉറക്കെ) വെള്ളം (വീഴാൻ തുടങ്ങുന്നു)

സര:—(ആത്മഗതം) കഷ്ടം ഏതോനല്ല അച്ഛനമ്മമാരുടെ സന്താനമാണിതു്. അതു സംശയം ഇല്ല എന്നു അന്തർഭൂതം പറയുന്നു. അമ്മയെ വിളിക്കട്ടെയോ? ച്ഛേ! അവർ അന്യജാതിയെന്നു ശഠിച്ചു് പുറത്താക്കിക്കളയും. അച്ഛൻ ഇവിടെ ഇല്ലല്ലോ. അയ്യോ! കഷ്ടം ഇതാമുഖം രക്തശ്ശൂന്യമാകുന്നു. ചുണ്ടു കരുവാളിക്കുന്നു (അസ്തവിവേകിനിയായി സരസു മുന്നോട്ടു നിങ്ങുന്നു).

രമാ:—അച്ഛാ! ക്ഷമിക്കണേ--ക്ഷമിക്കണേ—ഞാ—ഞാ—(വീഴുന്നു. സരസ്വതി താങ്ങി സംഭ്രമത്തോടുകൂടി ചുററും നോക്കുന്നു.)

സര:—(യുവാവെ ഹസ്താവരണം ചെയ്തിട്ടു്) എനിക്കു് താങ്ങാനും അങ്ങോട്ടു നീക്കിക്കിടത്താനും ശക്തിയില്ല. വല്ലവരും കണ്ടാൽ എന്തു പറയും. വരുന്നതു വരട്ടെ. ഈശ്വരനല്ലേ എല്ലാത്തിനും സാക്ഷി! (തളപ്പടിയിൽഒരുവിധം നീക്കിക്കിടത്തി ചില പുസ്തകങ്ങൾ

എടുത്തു തലയണയാക്കുന്നു. രംഗത്തിൽനിന്നും മറ ഞ്ഞു് കിണ്ടിയിൽ വെള്ളവുമായി മടങ്ങിയെത്തി)

സര:—ഈകേസിലെ First aid ഇതുതന്നെയല്ലേ? (മുഖ ത്തു കുറച്ചു വെള്ളം തളിച്ചു പല്ലു വിടുത്തി വെള്ളം കൊടുക്കുന്നു.)

രമാ:—ആ! വിശപ്പംഭരാ! കുറച്ചുകൂടി (പിന്നെയും വെള്ളം കൊടുക്കുന്നു)

രമാ:---(പല ദീർഘശ്വാസങ്ങളോടെ ഉണന്നിരുന്നു്) ഇതു് സ്വർഗ്ഗമോ മായാവികളുടെ മണ്ഡലമോ?

സര:—രണ്ടുമല്ല. മനുഷ്യരുടെ കഷ്ടതാരംഗമായുള്ള ഭൂമി തന്നെയാണു്.

രമാ--ഹാ! തേജസ്വിനീ! ഈ സ്വർഗ്ഗത്തിലെ അമൃതപൂരി തമായുള്ള വായുശ്വാസനം എനിക്കു് ലബ്ധമായിരി ക്കുന്ന ഭൂവാസനിർവൃതിയുടെ തെളിവായിരിക്ക മ്പോഴും എന്താണിങ്ങനെ വ്യാജംകൊണ്ടെന്നെ വ ഞ്ചിക്കാൻതുടങ്ങുന്നതു്?

സര:—(ആത്മഗതം) ഇയാൾ ബോധക്ഷയത്തിൽ തന്നെ ഇരിക്കുന്നുവോ അതോ ഇങ്ങോട്ടു പ്രണയം കൊണ്ടാ ടാൻ മറ്റൊരകേട്ട അനുഷ്ഠിക്കുന്നുവോ? എന്തായാലും ആതിഥ്യം നാം ശരിയായി അനുവർത്തിക്കുക. (പ്ര കാശം) അല്ല സ്ത്രീ പത്മനാഭ സങ്കേതത്തിലെ മു ണ്ടയത്തുഭവനമാണു്.

രമാ:—അങ്ങനെ പറയൂ. സാക്ഷാൽ വൈകുണ്ഠത്തി ലേയ്ക്കാണു് എന്റെ ഭൂവാസകാലത്തിലെ സൽ കൃത്യം എന്നെ എത്തിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അവിടത്തെ മഹാലക്ഷ്മിതന്നെ വിഷ്ണുസായുജ്യം ചേർന്നിരിക്കുന്ന എന്നെ രക്ഷിക്കുന്നു.

സര—എന്തു്? നിങ്ങൾ ക്രിസ്ത്യാനിയല്ലേ? പിന്നെന്താണു് നിങ്ങളുടെ രൂപകങ്ങളെല്ലാം ഹിന്ദുപുരാണകഥാസംബന്ധങ്ങളായി പുറപ്പെടുന്നതു്?

രമാ—ദേവി! സ്വർഗ്ഗം ഒന്നേയുള്ളു. അതിന്റെ അധിഷ്ഠാനശക്തിയും ഒന്നത്രേ. ആ ദിവ്യശക്തിയുടെ കളേബരതേജസ്സുകൊണ്ടു ഇവന്റെ ഹൃദയം ഭാസ്വത്തായിശീതളമായിരിക്കുന്നു. പൈദാഹാദിക്ഷീണങ്ങളും ജരാനരാമൃത്യുവും ഇവനു നിവർത്തിതമായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ പാദം തലോടി അഭിവാദ്യം ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ.

സര—(ആത്മഗതം) ഇദ്ദേഹം പ്രണയവാദംതന്നെയാണു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്. ഛേ! ഇനി അടുത്തു നിൽക്കുന്നതു ഉചിതമല്ല. അമ്മയെ വിളിച്ചേക്കാം. ഇദ്ദേഹത്തെ പുറത്താക്കാനുള്ള വൈഭവം എനിക്കില്ല. എന്തോ ഞാൻ അറിയാതെ കൃപയും ആദരവും തോന്നിപ്പോകുന്നു. ബഹുജനപ്രവാദം ദൈവവചസ്സ് എന്നുള്ള നീതിഅനുസരിച്ചു എന്റെ ഹൃദയം ജാത്യാന്തരകതയിൽനിന്നു ഖണ്ഡിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവോ?

(പപ്പൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

പപ്പൻ—ഫോ്! ഫോ്! അതുകൊള്ളാം; അതുകൊള്ളാം. പകലേതന്നെ പോക്കും വരവും തുടങ്ങി. ഇതു് ശീമദ്ദൊരയും മറവുമല്ല. പിടിച്ചങ്ങു മാനമായിട്ടല്ല്യോ ഇരുത്തിരിക്കുന്നു. കൊച്ചു കൊച്ചമ്മ വിശ്രുണോ തടവുണോ? കാര്യം കോളല്ല. ഇംഗ്ലീഷു പഠിപ്പുകൊണ്ടു ഇങ്ങനെക്കെത്തന്നെ വരുമായിരിക്കാം. എങ്ങനേം ആട്ടെ ദൊരയുടെ മിസ്സിയേയും മിസ്സിയമ്മയുടെ ദൊരയേയും--ഹ! ഹ! സഹിച്ചുകൂടാത്ത പ്രണയം. രണ്ടു പേരും അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും രണ്ടു കണ്ണുകൊണ്ടും ചന്തം കുടിക്കുന്നു. ഇപ്പോ നാം ഇവിടെ നില്ലുണ്ടാ ഗുഡ്മാണിയുവർഫാണർ (സലാംവച്ചു് പോകുന്നു.)

രമാ—ദേവീ! ബോധക്ഷയം തീൎന്നുവെങ്കിലും ഒരു ചോടു നടക്കാൻ ശക്തിയില്ല. ഞാൻ ഇവിടെ വല്ലെടത്തും തന്നെ കുറച്ചുനേരം കിടന്നുകൊള്ളട്ടെ.

സര—(ആത്മഗതം) പപ്പുതന്നെ വന്നു കണ്ടേച്ചുപോയി. അതിൽ നിന്നിനി എന്തെല്ലാം കഥ പൊട്ടിത്തെറിക്കുമോ? ഈ സാധുവിനെ ഇവിടെ കിടത്തിയാൽ തീൎച്ചയായും അച്ഛൻകൂടി ശണ്ഠകൂടിയേയ്ക്കും. ഏട്ടം അജ്ഞാനത്തേതാണു്. എങ്കിലും ഈശ്വരനല്ലേ സാക്ഷി! നമ്മുടെ ധൎമ്മം നാം നിൎവ്വഹിക്കണം. ഇദ്ദേഹം വിശന്നിരിക്കയാണു്. എന്തു ജാതിയാകട്ടെ എന്തു മതമാകട്ടെ (അകത്തോട്ടു പോകുന്നു.)

രമാ—ഭഗവാനെ! ഞാൻ എന്തു വമ്പാണു് അച്ഛൻറടുത്തു പറഞ്ഞതു്. ദേവരംഭകളോടിടഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്, കുസുമമൃദുലമായ ഹസ്തങ്ങൾ പിടിച്ചു കലുക്കിയിട്ടുണ്ടു് എന്നെല്ലാം പ്രസംഗിച്ച പുരുഷത്വം ഇപ്പോൾ എങ്ങോട്ടു പോയോ? എൻെറ ഹൃദയം പ്രണയമകരന്ദത്തെ വഹിക്കാൻ ഒരുക്കപ്പെട്ട ഒരു പാത്രംപോലെ, അല്ലെങ്കിൽ ആഹാരത്തിനു കൊതിക്കുന്ന ക്ഷുധാൎത്തൻെറ സ്ഥിതിയിലാണു്. എന്തായാലും ഈ മഹതിയുടെ മുമ്പിൽ എൻെറ ക്ഷീണത്തിൻെറ അത്യുഗ്രരൂപത്തെ ഞാൻ പ്രകാശിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇവിടെ നിന്നുംവല്ല അഭയവും നേടിക്കൊണ്ടുതന്നെപോകണം. ഇവർ അകത്തോട്ടുപോയിരിക്കുന്നതു എന്തിനാണാവോ? പരമാൎത്ഥം പറഞ്ഞേക്കാം. ദാമ്പത്യപ്രാരബ്ധത്തിൽ ബദ്ധയായിട്ടില്ലെന്നാണു ലക്ഷണങ്ങൾ കൊണ്ടുതോന്നുന്നതു്. വല്ല അംഗീകൃതകാമുകനും ഉണ്ടെങ്കിൽ നാം ഇപ്പോൾ പരമാൎത്ഥം പറഞ്ഞാലും ഇളിഭ്യനായേയ്ക്കും.

സര—(സ്വല്പം ഫലഹാരവും ചായയുമായിപ്രവേശിച്ചുകൊടുത്തിട്ടു്) അത്യധികം വിശപ്പാണെന്നുപറഞ്ഞില്ലേ

ആ സ്ഥിതിക്കു സ്വല്പമേ ആദ്യം കഴിക്കാവല്ലോ. ഇതാ ഇതു കഴിച്ചിട്ടു യാത്രയാവുക.

ഈശ്വരൻ—(പ്രവേശിച്ചു ആശ്ചര്യം നടിച്ചു് ആത്മഗതം) അപ്പോൾ ആ പപ്പു പറഞ്ഞതു ശരിതന്നെ. ഇതു യൂറോപ്യൻസായിപ്പു് അല്ലല്ലോ. അഞ്ചുതെങ്ങിലേയോ തങ്കശേരിയിലേയോ വകയാണു്. എന്തായാലും ആളുകൾക്കണ്ടോ തെറവുന്നു? നോക്കണേ കാപ്പിയായി, വിരുന്നായി ഞാൻ കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ളയുടെ ആളയച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇപ്പോൾ കാണാം ഇവിടെ ഒരു പൊടിപൂരം (മുന്നോട്ടുവന്നു്)സലാംധാരേ!

രമാ—സലാം ഇഷ്ടാ! ഞാൻ വല്ലാത്ത ഒരുഅപകടത്തിൽ അകപ്പെട്ടുപോയി. കുറച്ചു് ആഹാരം വാങ്ങി കഴിപ്പാൻ ഇങ്ങോട്ടുകേറി ബോധംകെട്ടുപോയി.

ഈശ്വ—അതേ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും ഉള്ള ബോധക്കേടു് എല്ലാവരും കേട്ടതുതന്നെ. ഇപ്പോഴും അതു നല്ലവണ്ണം കണ്ണിലും മൂക്കിലും കളിയാടുന്നു.

സരസു—ഏ ഈശ്വരാപിള്ളേ! പിന്നെ, വല്ലതും മനസ്സിൽ കരുതി വല്ലതും സൃഷ്ടിച്ചു വെറുതെ ശണ്ഠകൾ പിണയ്ക്കരുതു്.

ഈശ്വ—ഇല്ലകൊച്ചമ്മേ!

രമാ—ഞാൻ യാചകനായി ഇങ്ങോട്ടു കേറിയതാണു്. കേവലം ദേശാന്തരിയുടെ നിരാശ്രയത്വത്തിന്റെ നിലയിൽ.

ഈശ്വ—സായിപ്പിന്റെ ചെപ്പിൽ ഒരേടു കിടപ്പുണ്ടോ? പുണ്യകാവേരീതീരത്തിങ്കൽ 'കാഞ്ചീപുരംപട്ടണത്തിൽബ്രഹ്മശ്രീ ആര്യനാരായണസ്വാമിദീക്ഷിതർക്കു അവത്താരുമക്കളുണ്ടായി; എങ്കിലും എല്ലാത്തിന്റെയും

കാതു നാലും കണ്ണു മൂന്നും പൊട്ടായിത്തീൎന്നു എല്ലാം ഊമയാകകൊണ്ടു് ഓരോ സന്താനവും ഓരോവഴിക്കായി ലോകത്തിൽ സഞ്ചരിച്ചു് പൂൎവ്വജന്മകൃതം പാപം എന്നൊക്കെ ഒരേടു്.

രമാ — എടോ ഞാൻ ആ വകക്കാരനല്ല.

ഈശ്വ — ഇദ്ദേഹം വല്യവടക്കൻമട്ടിലല്ല്യോ ഭാഷചപ്പുന്നു. ശങ്കരപ്പിള്ള അങ്ങുന്നു വസ്തുവിക്രയത്തിനു തക്കആളെത്തന്നെ കണ്ടുപിടിച്ചോണ്ടു.

സര — (രമാചന്ദ്രനോടു) ദയവുചെയ്തു ഇനി യാത്രയാവുക. വല്ലതും സഹായംകൂടി വേണമെങ്കിൽ പറയുക.

രമാ — ഞാൻ ഇപ്പോൾ പോയിവരാം. ഈ പാത്രങ്ങൾ.

സര — ഞാൻ ശുദ്ധിചെയ്യിച്ചോളാം.

(രമാചന്ദ്രൻ പോകുവാൻ തുടങ്ങുന്നു. ഈശ്വരപിള്ള തടുത്തുനിറുത്തുന്നു)

രമാ — എന്താഹേ! ഒരു മാന്യഭവനത്തിൽ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട ചടങ്ങാണോ ഇതു?

ഈശ്വ — അങ്ങനെയുള്ള മാന്യഭവനത്തെ ഇദ്ദേഹം കളങ്കപ്പെടുത്താമെങ്കിൽ മററുള്ളോരു അതിനെ തടസ്സം ചെയ്യാം. സ്വല്പം നില്ക്കുക. ചിലർകൂടിവരാനുണ്ടു്.

സര — ആ പല്ലു വന്നതാണു് അനൎത്ഥമായതു്. ഇനി ഇപ്പോൾ ആരെയെല്ലാം ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളിക്കുന്നോ?

രമാ — (മുന്നോട്ടുനീങ്ങുന്നു)

ഈശ്വ — തന്റെ ദൈവത്താണെ നീങ്ങരുതു് ഈ കച്ചവടം ഇന്നു് ഒതുങ്ങണം.

സര — ഈശ്വരപിള്ളേ! വഴിമാറിക്കൊടുക്കൂ. ഇതിനകത്തു ആരുവരുന്നു പോകുന്നു, എന്നന്വേഷിക്കാൻ തനിക്കെന്തധികാരമെടോ?

ഈശ്വച്ച.---ജാതിയുടെ നില രക്ഷിക്കാൻ എനിക്കധികാരമുണ്ട്. ഉടമസ്ഥൻ വരുന്നവരെഞാനതു ചെലുത്തും.

രമാ.---എന്തു ജാതിഭേ! അമേരിക്ക, ആഫ്റിക്കാ, ജപ്പാൻമുതലായിഭ്രലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തും നിങ്ങളുടെ ആളുകൾസഞ്ചരിച്ചിട്ട് എന്തുഭ്രഷ്ട് നിങ്ങൾ കല്പിക്കുന്നു?

ഈശ്വച്ച.---നമ്പൂരിപ്പാട്ടതിരുമനസ്സിലെ അടുത്തു മറുപടി ഉണർത്തിക്കാൻ തക്ക ആളിതാ വരുന്നു.

(കൊച്ചുകിട്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കൊച്ചു ---എന്തോന്നാ ഈശ്വച്ചരപിള്ളേഇതു്.

ഈശ്വച്ച ---എന്തോന്നെന്നോ? കള്ളനേയും തൊണ്ടിദ്രവ്യയും ഇതാ പിടിച്ചുപിടിക്ക ഹാജരാക്കുന്നു. വരുത്തണം വല്യങ്ങത്തെ; ഇന്നാം അങ്ങുമങ്ങും തൊടാണ്ട് മഴമഴങ്ങസ്യ എന്നു പോയില്ല്യോ. ഇപ്പോം---ഒൊര--ഒൊര---ലക്ഷപ്രഭു, കോടിശ്വരൻ, ആയിരം ശമ്പളക്കാരൻ എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞതു്, ഇയ്യാളാണ്. അല്ലെ എവളു കാശിയിൽ കൊണ്ടുചെന്നു് അലക്കിയാൽ നമുക്കൊക്കെ പറവുന്ന പേരുനാററം തീരും!

കൊച്ചു:---ഏ! സായിപ്പേ!

സരസ്വ---ചേട്ടാ! ഈശ്വരപിള്ളേടെതൊഴിൽ ചേട്ടനു ചേരുല്ല.

കൊച്ചു:---ഇത്തൊഴിൽ സരസ്സൂനചേരുമെങ്കിൽതങ്ങൾക്കആണുങ്ങളുടെ തൊഴിൽ എന്തുംചേരും. ഈശ്വച്ചരപിള്ളേ ആ വണ്ടിപ്പുരയിൽനിന്നു് ഒരു കയറെടുത്തു് ഇയാളെ പിടിച്ചുകെട്ടിവച്ചിട്ട് അച്ഛനെ വിളിച്ചോണ്ടു വരു

രമാ:---ഏ! പിള്ളേ! ഈ ചണ്ഡപ്രഭാവങ്ങൾഅങ്ങുവെച്ചേ

യ്ക്കുക. എന്റെകൈയ്ക്കു് കയറാണെങ്കിൽ തന്റെ കാൽക്കു് ഇരുമ്പുതളയാണു്

കൊച്ചു:---ഒട്ടുക്രൂവ്വാ ഈച്ചരപിള്ളേ! അപ്പനെ കൊണ്ടു വരു. ഇവൻ പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്നതുകേട്ടാൽവെളിച്ചപ്പാടോ ആരാച്ചാരോ ആണെന്നു തോന്നും.

ഈച്ച:---(ഓടുന്നു)

രമാ:--ഓട്ടത്തിൽ ഞാൻഅയാളോടു്ഒരുപന്തയംവെയ്ക്കട്ടെ.

കൊച്ചു:---അനങ്ങിയാൽഖബർദാർ എടാ!പെണ്ണുങ്ങളുടെ കണ്ണിൽ മായപ്പൊടിഇടാൻ താൻ കന്നക്കോലും കൊണ്ടു നടക്കുകല്ലേ. എങ്ങാനുംകിടന്ന പിറച്ചിട്ടു; എങ്ങാണ്ടുന്നോ ഇപ്പോഴത്തെ എഴുത്തുകാരുടെതങ്കപ്പച്ചഭാഷയും പഠിച്ചു ഒരു മേനിമുഖവുംവച്ചു കെട്ടികൊണ്ടു് അയാറം നടക്കുന്നു- ബീ- എ-ക്കു് പഠിക്കുമ്പോ കൊച്ചീങ്ങനെയാണെങ്കി ജയിക്കുമ്പോഴും പിന്നെ---

രമാ:---അത്ഭുതമല്ല- വിദ്യാഭ്യാസപരിഷ്കാരത്തിന്റെ സംസ്കാരമഹിമതന്നെയാണു് ഞാൻ ഇവിടെ കണ്ടതു്. (സരസുവിനോടു്) My conduct must distrss you, dearest.

സര:---(ലജ്ജിച്ചു മുഖം ഒന്നു പാതിതിരിച്ചിട്ടു്)Please do not make confnsion worse confounded. You do not know the mess you are creating.

കൊച്ചു---എടാ! ഈ ശനിയന്മാരുപറയുന്നതും മനസ്സിലാകുന്നില്ലല്ലോ.

സര:—You are a Christian, and if you have any retgard for woman's honour please clear ou-instantly.

രമാ:—(ആത്മഗതം) ആ ഹൃദയപ്രകാരം അനന്യാധീനമെന്നു വെളിപ്പെട്ടു. പക്ഷേ ഈ ആജ്ഞ അലംഘനീയം. സന്ദർഭങ്ങൾ ഇവൻഅറിയുന്നില്ല. എന്തെങ്കിലും, പോയിസമുചിതസന്നാഹനായി വന്നേയ്ക്കാം.
(നടക്കുന്ന കൊച്ചുകിട്ടു തടുക്കുവാൻ നോക്കുന്നു.)

രമാ--തൊടരുതു്.

ഗോവിന്ദൻതമ്പി--(പ്രവേശിച്ചു്) എന്തോന്നെടാ കൊച്ചുകിട്ടു! കെട്ടുത്തുകളഞ്ഞോ?

(രമാചന്ദ്രനും കിട്ടുവും മുൻപിൽ ഓടുന്നു.)

ഗോവി:---ആ, പെണ്ണേ! ഇനി നിന്റെയും നിന്റെ അച്ചന്റെയും വാഴ്ച ഇവിടെ ഇപ്പോൾ അറണം. അരുപത്തൊൻപതുംകഴിഞ്ഞു് ഈ കുറച്ചിൽകാണാനോ ഞാൻ ചേഷ്ടിച്ചതു്? ആ ചോറുതിന്നുന്ന പപ്പനക്കൂടെയും ഇതുകണ്ടു് ഓക്കാനംവരുന്നില്ല്യോ. ഈച്ചരപിള്ള എവിടെ ക്രൂവ്വാ.

ഈച്ച:---(പ്രവേശിച്ചു്) ഇവിടുണ്ടേ.

ഗോവി—വിളിക്ക ആ വേലൂച്ചട്ടമ്പിയെ കൊച്ചുകിട്ടുവിന്റെജാതകംകൊടയും പുടവകൊടയും ഇപ്പോൾ നിശ്ചയിക്കണം.

ശംകരപ്പിള്ള:—(പ്രവേശിച്ചു്) എന്തോന്നുചേട്ടാ. എന്തു്? ഈ വെളിയിൽനടയിൽ നിന്നോണ്ടല്ല, കുടുംബം നില നില്ക്കാനുള്ള ഏർപ്പാടുചെയ്യുന്നതു്. വിവാഹം കളിക്കാര്യമല്ലെന്നു് ആറു ശാസ്ത്രങ്ങളും അറിയാവുന്ന ചേട്ടൻ തന്നല്ലേ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. വരണം വരണം.
(അകത്തേയ്ക്കു രണ്ടുപേരും പോകുന്നു.)

ഈച്ച:—ഈ കന്നൻ അയാൾ കരുതിയകടവിൽ കൊണ്ടടുപ്പിക്കും. നാം തോറേറയ്ക്കാം.

(കൊച്ചുകിട്ടു ഇളിഭ്യനായി തിരിച്ചുവരുന്നു.)

ഈച്ചു:—എന്തു കൊച്ചങ്ങുന്നേ!

കൊച്ചു:—മന്തെടോ മന്തു്. അവൻ കുതിരപ്പന്തയം പടിച്ചു പിച്ചക്കാരൻ. നാലുരാജ്യവും നടന്നു തഴമ്പിച്ചവൻ. ഞാൻ തന്റെ ഗുണദോഷം കേട്ടു് ഉള്ള കടങ്ങളും വാങ്ങി വെളിയിലിറങ്ങിയാൽ മുന്നോട്ടുവിടണ്ടേ?

ഈച്ചു:—ഇപ്പോഴം ഈ ദേഷ്യം?

കൊച്ചു:—എടാ, നടയിൽ ഇറങ്ങിയപ്പോഴം ആ ശൂദ്രൻ ചോററി ഒരു മൂന്തിയിലു്, ചവിട്ടത്തെ പണിക്കരെ അവൻ കൊട്ടയ്ക്കകത്തു സേവിച്ചിട്ടുവരുന്നു. അവൻ മറേറമുന്തിയിൽ; അവൻ അങ്ങു് ആകാശത്തുമെത്തി. ഓടി കാലുകഴയ്ക്കാതെ അവിടെ പറഞ്ഞു് ഇവന്റെ നാക്കുകഴച്ചു. പോടോ, പോ.

പപ്പു:—(സ്വകാര്യമായി) കൊച്ചങ്ങുന്നേ! സായ്പു് കരുവുള്ളവനാണു്. നമുക്കെന്തരെന്നു് ആയാളുകൊണ്ടുപോട്ടെ. ബട്ളരെന്നു എനിക്കു ടമ്പേറിയുമുണ്ടു്. അങ്ങത്തെ കാര്യങ്ങളൊക്കെ എവൻ ഭദ്രമാക്കിക്കൊള്ളാം.

കൊച്ചു:—വരൂ ഈച്ചരപ്പിള്ളേ! പപ്പു പറയുന്നതിൽ മമ്മങ്ങളുണ്ടു് പോകാം.

പപ്പു:—അങ്ങുന്നേ! സായിപ്പിനെ ഇന്നുവയ്ക്കിട്ടു് ഒരു മേശവിരുന്നിനു വിളിച്ചൂടണം. എല്ലാം നാം ചേന്നു് നടത്തിന്നങ്ങിരിക്കട്ടെ

കൊച്ചു:—നിന്നെ ആക്കണം വല്ലടത്തോം കൗൺസിലരായി. ബാ! ബാ!

(ഈച്ചരപ്പിള്ള പപ്പു ഇവരെ പിടിച്ചുംകൊണ്ടു വലിയ വമ്പിച്ചനട നടക്കുന്നു.)

(കട്ടൻ)

രംഗം ൩.

രാജവീഥി

(സവാരിക്കിറങ്ങുന്ന വക്കീൽ ധനഹരനും രമാചന്ദ്രനും വഴിയിൽവച്ചു കണ്ടുമുട്ടുന്നു)

രമാ:—ഗുഡീവനിംഗ് സർ.

ധന:—(ഉപചാരം സ്വീകരിച്ചുള്ള തലകുലുക്കലോടെ) എസ്സ്. എസ്സ്. ഗുഡിവിനിംഗ്.

രമാ:—ഇവിടത്തെ Leading Vakil Mr. ധനഹർആണെന്നുകേട്ട് ഇങ്ങോട്ടുതത്തതാണ്.

ധന:—നന്നുനന്ന്. മനോഹരസന്ധ്യ, പ്രശാന്തപവനൻ. കണ്ടില്ലേ പരിഷ്കാരലക്ഷ്യം. മഹിളാജനങ്ങളും സവാരിക്കിറങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഏറ്റ വേഗത്തിൽനമ്മുടെ രാജ്യം ഇംഗ്ലണ്ടായിപ്പോകും.

രമാ:—ആ രാജ്യം കണ്ടിട്ടുള്ളവനാണു ഞാൻ.

ധന:—(ആത്മഗതം) ഊരിലെപ്പഞ്ഞാം ഉണ്ണിയെക്കണ്ടാലു മറിയാം. (പ്രകാശം) അതുവരെ നടന്നാണോ പോയതു്? ക്ഷീണംകണ്ടിട്ടു അങ്ങനെ തോന്നുന്നു.

രമാ:—ക്ഷീണമുണ്ടു്. ഞാൻ ആഫീസ്സിലോ താമസസ്ഥലത്തോ വന്നുകാണാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കയായിരുന്നു.

ധന:—(ആത്മഗതം) തെണ്ടിയാണ്. വഴിയിൽവച്ചു കണ്ടതു ലാഭമായി. (പ്രകാശം) എന്താ ശീമയിൽ പോയിട്ടു ആദായമാർഗ്ഗം ഒന്നും കിട്ടിയില്ലേ?

രമാ:—ഈ നാട്ടുകാരൻഒരാൾ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പോയി അവി

ടത്തെ നിയമപണ്ഡിതന്മാക്കു അത്ഭുതമുണ്ടാക്കു
മാറു് പരീക്ഷകൾ ജയിച്ചുപോന്നതു് അവിടുന്നു
കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ.

ധന:— ആ ഭാഗ്യവാൻ ഇവിടെ എത്തുമ്പോൾ ഞങ്ങൾ
ഒരു സ്വാഗതയോഗം കൂടി അദ്ദേഹത്തെ സൽക്കരി
ക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

രമാ:— അദ്ദേഹം വക്കീൽപ്പണിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നി
ല്ലത്രേ. ഒരു കമ്പനി ആരംഭിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

ധന:— അതേതേ. ചില പത്രങ്ങളിൽ കണ്ടു. ഇങ്ങോട്ടു
വരട്ടെ ആയിരമോ പതിനായിരമോ പങ്കു ഞാൻ
എടുക്കുവാൻ തയ്യാറുണ്ടു്. ആ പേരുതന്നെ വിജയ
ചിഹ്നമല്ലേ? അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ മഹാധീ
മാൻ അനുവദിച്ചിട്ടായിരിക്കും അതിലേക്കിറങ്ങിയി
രിക്കുന്നതു്. നാലുനാൾകൊണ്ടു് രണ്ടുലക്ഷം പിരി
യില്ലേ? ഞങ്ങൾ ഇവിടത്തെ ബാർയോഗംകൂടി ഒന്നു
പാതി ഇങ്ങോട്ടേൾക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കയാണു്.

രമാ:—(ലജ്ജയോടു്) നിങ്ങളുടെ ഈ വിഭൂതാപവും സമുദായ
സ്നേഹവും എന്റെ ക്ഷീണത്തിനെല്ലാം നല്ല വിശ
ല്യകരണിയായി ഉപയോഗപ്പെടുന്നു. തൽക്കാലം
ഞാൻ ഒരു അപകടത്തിൽ കുഴങ്ങി നിങ്ങളുടെ
കൈത്താങ്ങൽ കിട്ടാൻ അപേക്ഷിക്കുകയാണു്.

ധന:— എന്റെ കൈത്താങ്ങലോ? ആഫീസിൽവരു
നാളെ.

രമാ:— ഞാൻതന്നെയാണു് രമാചന്ദ്രൻ

ധന:—(പൊട്ടിച്ചിരിച്ചിട്ടു്)ദേവേന്ദ്രനല്ലല്ലോ, ഏ എന്താ
റയിൽവേയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഡ്രൈവർപണി പൊ
യ്പോയോ? എന്റെ ചട്ടസ്സാരേ! പൊട്ടൻതട്ടി

ക്കാൻ കണ്ട ആൾ തെററിപ്പോയി. എന്നാൽ അവിടത്തെ കാർഡ് ഒന്നു കാണട്ടെ.

രമാ— അതെല്ലാം റയിൽവേയിൽവച്ചു കളഞ്ഞുപോയി.

ധന— അതേതേ, അതുതന്നെയായിരുന്നു വ്യാപാരകേന്ദ്രം. അപ്പോൾ എൻെറ ദർശനത്തിനു പരമാൎത്ഥം കാണ്മാൻ ശക്തിയുണ്ട്.

രമാ— മിസ്റ്റർ ധനഹർ! നിങ്ങളെ ഞാൻ വഞ്ചിക്കാൻ നോക്കുന്നു എന്നു വിചാരിക്കരുതു്. ഞാൻ ഒരു പഠിപ്പുള്ളവനെന്നു് എഴുതി നിങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്താം. നിയമത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ചോദിച്ചോളു. രമാചന്ദ്രൻതന്നെ ഞാൻ എന്നു തെളിയിക്കാം. ഞാൻ സ്വാശ്രയശക്തിതന്നെ പ്രധാനമെന്നു ചിന്തിച്ചുപോന്നതു വലിയ അബദ്ധം ആയി.

ധന— ഏ! ഇക്കഥ ഒന്നും പറയേണ്ട മിസ്റ്റർ രമാചന്ദ്രൻ ആണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ പ്രാസ്പെക്റ്റസുംകൊണ്ടു വീട്ടിലോ ആഫീസിലോ വന്നേക്കുക. ആ സ്വാശ്രയവൃത്തി എന്നു പറഞ്ഞതു്— അപ്പോൾ അച്ഛൻെറ സഹായംകൂടാതെ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണോ?

രമാ— ഞാൻ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടജീവിതവ്യാപാരത്തെക്കുറിച്ചു് ഞങ്ങൾ ഭിന്നാഭിപ്രായക്കാരായി.

ധന— എന്നാൽ സ്വാഭിപ്രായം നടക്കട്ടെ. (വേഗം നടക്കുന്നു. രമാചന്ദ്രൻ എത്തുന്നു)

എടോ! സൊല്ലാൻ കൂടാതെ തിരിഞ്ഞു നടകൊള്ളു!

രമാ— എന്തു മിസ്റ്റർ ധനഹർ! നിങ്ങൾക്കു് ആളെക്കണ്ടു് ഒന്നനുമിക്കാൻ ശക്തിയില്ലെന്നുവന്നുവോ?

ധന— ഏയു്. സൊല്ലുക്കാരാ, സവാരിറങ്ങിയപ്പോൾ

ഞാൻ കാശ്ശുകൊണ്ടുവന്നില്ല. വേഷവിശേഷം വ്യാഖ്യാനിക്കാൻ കുറച്ചു പരിചയം എനിക്കുമുണ്ട്.

രമാ—കൊല്ലത്തു ഒരു സ്നേഹിതനു ഒരു കമ്പി നിങ്ങളുടെ ചിലവിൽ അയയ്ക്കുക. അദ്ദേഹം നാളെരാവിലേക്കു ഇവിടെ എത്തും. പിന്നീടു എന്നെ ആട്ടിപ്പുറത്താക്കിക്കൊള്ളുക.

ധന—ഇന്നത്തേതു കഴിഞ്ഞിട്ടല്ലേ നാളത്തേതു് അന്വേഷിക്കുക. മിസ്റ്റർ രമാചന്ദ്രനുവേണ്ടി കമ്പി അയയ്ക്കേണ്ട കാര്യം എനിക്കു വന്നിട്ടില്ല. നടക്കുമഹോ, നടക്കു അല്ലെങ്കിൽ പുറംകോട്ടുമാറു.

(പപ്പൻ പ്രവേശിച്ചു് ധനംഹരനെ തൊഴുതിട്ടു്)

പപ്പു—ഇപ്പോ അങ്ങത്തെ അടുത്തുകൂടിയോ ഈ ഡൊര. ആയിരംരൂപാ ശമ്പളക്കാരനങ്ങുന്നോ കേട്ടില്യോ അങ്ങുന്നേ,മൂണ്ടയത്തു സരസൂക്കുട്ടിയമ്മേടെ സമ്മന്തം, അതിങ്ങേരാണു്.

രമാ—(പപ്പനോടു) ഞാൻ ഇന്നു കണ്ട കുട്ടിയാണോ സരസൂക്കുട്ടി.

പപ്പു—അതേ, അതേ, അങ്ങനെ ഞാൻ അങ്ങു പോവതെങ്ങനെ? എന്നാടിയില്യോ. അതുതന്നെ കുട്ടി; ശങ്കരപ്പിള്ളയങ്ങത്തെ മകളെ.

ധന—എടാ, ഈ Black gaurdഎന്നു് ആ വീട്ടുകാക്കു ആ ഭ്രഷ്ടരെങ്കിലും വരുത്തിയതു്. ദൂരെമാറിനടക്കു. ഹംബഗ്, ബെഗർ, സ്കൗണ്ഡ്രൽ.

രമാ—ഇതാ പരമാൎത്ഥം അറിയാതെ ശകാരിക്കരുതു്.

ധന—ദൂരത്തു വാങ്ങി നടന്നില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ എടോ കാൺസ്റ്റബിൾ. എന്തു ഭേഷജം! നിന്റെ പേരെന്തെടോ?

പപ്പു—പപ്പുള്ളാന്നു്. മുണ്ടയത്തെ തമ്പിഅങ്ങത്തെക്കൂടി പാക്കുന്നു.

ധന—അതേതേ നീ പോയി പറഞ്ഞേക്കു് ഞാൻ അങ്ങോട്ടു വരുന്നുന്നു്. ശ്യോ, ശ്യോ എന്തെല്ലാം അനൎത്ഥങ്ങൾ—ഇവന്റെ മുഖം നന്നു, ഏതാണ്ടൊരു മിരട്ടും പിരട്ടുംഉണ്ടു്. അതല്ലെ ഈ പെണ്ണുങ്ങളെ കുഴിയിൽ ചാടിക്കുന്നതു്.

രമാ—ഹേ. വക്കീൽകേസരി! നിങ്ങൾ വലിയ വിദ്യാസമ്പന്നങ്ങളെന്നു് നടിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ അന്തൎമ്മഹത്വം മഹാത്ഭുതം! നാലുചക്രം ചിലവാകുമെന്നു പേടിച്ചല്ലേ നിങ്ങൾ എന്നെ ഓടിക്കുന്നതു്? നിങ്ങൾ ഇന്നു് ആ വീട്ടിൽ പോകുന്നെന്നല്ലേ പറഞ്ഞതു്. എന്റെ ഈ നിസ്സഹായസ്ഥിതിയിൽ അവിടത്തെ മഹതി കാട്ടിയ കൃപ വിസ്മയനീയം! നമ്മുടെ സ്ത്രീലോകത്തിനു് വിദ്യാപരിഷ്ക്കൃതി ഉണ്ടാകുമ്പോൾ നിങ്ങൾ തലതാഴ്ത്തി അവൎക്കു ദാസ്യപ്പെടേണ്ടിവരും-

ധനം:—(കൈ ആട്ടിയിട്ടു) എടോ! തനിക്കു---കുറച്ചു കിഴക്കുവടക്കു ചെന്നാൽ ഒരു മഹാരാജാലയം ഉണ്ടു്. പാക്കാൻ ഭരിക്കാൻ അവിടെ ഒരു എൽ. എം. എസ്സ്. ഉണ്ടു് രാജാക്കന്മാരു്, കോടീശ്വരന്മാരു്, സ്വൎഗ്ഗസുഖം അനുഭവിക്കുന്നവർഎന്നിങ്ങനെപല കൂട്ടരേയും അവിടെക്കാണാം. രമാചന്ദ്രൻ എന്ന പേരു മാററിയിട്ടു് ഉമാഭാസ്കരൻ എന്നോ മറേറാ ഇട്ടു് അങ്ങുചെന്നു രജിസ്റ്ററിൽ നമ്പർ ചാൎത്തിക്കുക.

(വക്കിൽ കുറെ യുവരസികന്മാരെക്കണ്ടു് മന്ത്രിച്ചു പോകുന്നു.)

ഒന്നാംയുവാവു്-ഹേ!മിസ്ററർരമാചന്ദ്രൻ എം.ഏ. എൽ എൽ ഡി. ഡി. സി. എൽ. ബാർ-അററ്ലാ. tec.

രണ്ടാം യു—ഓ മിസ്ററർ ഭീമചന്ദ്രചാററർജി, നിയമപണ്ഡിതബഹദൂർജി, ആറട്ടർബഹദൂർജി.

മൂന്നാം യു—രണ്ടുലക്ഷം മുതൽ മുടക്കി, തിരുവിതാംകൂറിലെ ജിഹാംഗീർ ററി. റററായായ, ഐശ്വര്യം ഹിമവൽകരിക്കാൻ പോകുന്ന ബാററൻ റാസ്ചൈൽഡ്!

ഒന്നാം യു—സർ,നിങ്ങടെ അത്താഴപ്പട്ടിണിപാസ്പോർട്ട് കയ്യിലില്ലേ. You will be off to Japan within ;

രണ്ടാം യു—എടോ! അതു് അയാളുടെ വയററിനകത്തു് ദീപയഷ്ടിയായി കത്തിജ്വലിക്കുകയാണു്.

ഒന്നാം യു—അയാളുടെ കോപരൌദ്രം നിങ്ങളെ ദഹിപ്പിക്കും. വിശപ്പുകൊണ്ടു പക്ഷേ അയാൾ നിങ്ങളെ തിന്നും കളഞ്ഞേക്കാം.

പപ്പു: ഇങ്ങനെ ഒന്നും പറയരുതു്. അദ്യം മുണ്ടയത്തെ കൊച്ചുകൊച്ചമ്മയെ കെട്ടാൻപോണസായിപ്പാണു്. ശമ്പളം രൂപാ ആയിരം. നമ്മുടെ കിട്ടുപിള്ള അങ്ങുന്നു അങ്ങോട്ടു വിളിച്ചോണ്ടു ചെല്ലാൻപറഞ്ഞിട്ടു് ഞാൻ വന്നിരിക്കയാണു്.

ഒന്നാം യു:—എന്നാൽ മിസ്റ്റർ രമാചന്ദർ അങ്ങോട്ടുചെല്ലു. കിട്ടുപിള്ള ച്ചട്ടമ്പിയുടെ ആശ്രമത്തിൽവേണ്ടതുകിട്ടും. അവിടെ തെങ്ങുംകാമധേനു തുലാവഷമാണു്.

രമാ:—എന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെ! നിങ്ങൾ പഠിപ്പുള്ളവരാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഒരു നിരാശ്രയന്റെ നേക്കു അനുഷ്ഠിക്കേണ്ട ധമ്മം എന്തെന്നു് നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതാണു്.

രണ്ടാം യു—എന്നാൽ അതു പറയുവെടോ! താൻ ഡാക്ടർ രമാചന്ദ്രൻ എന്ന സമ്പൂജ്യനാമവുംവഹിച്ചു അത്താഴപ്പട്ടിണിക്കാരനായി കപ്പുംനീട്ടി നടന്നാൽ ഞങ്ങൾ

തന്നെ പൂജിക്കുന്നതു മണ്ണുകൊണ്ടായാൽ അതു ധർമ്മലംഘനമാകുമോ? യുദ്ധംകൊണ്ടും മററും ദാരിദ്ര്യം പെരുകി ആളുകൾ പല വേഷവുംകെട്ടുമ്പോൾ ഒരു കോട്ടും ട്രൗസറും ഇട്ടു നടക്കുന്നവനെ ധാര എന്നു പൂജിക്കണമെന്നോ!

രമാ:—ആട്ടെ, ഞാൻ മിസ്റ്റർ ധധാഹരനോട്ട് ഒരു രൂപായുടെ സഹായമേ ചോദിച്ചിട്ടുള്ളു. നിങ്ങൾ ആരെങ്കിലും അതു ചിലവിട്ടു ഒരു കമ്പി അയയ്ക്കുക. മരുപടിവരെ എന്നെ ബന്ധവസ്സിൽ വയ്ക്കുക. ആത്മാഭിമാനത്തെക്കരുതി ഞാൻ ഇത്രവളരെക്കുഴങ്ങി.

ഒന്നാം യു:—എടോ! പപ്പുപിള്ളേ! ഇയ്യാളെപ്പിടിച്ചു ആ പത്മതീർത്ഥത്തിൽ കൊണ്ടു ഒരു ശാശ്വതക്കുളി കഴിപ്പിക്കൂ. അനാഥപ്രേതമായി കഥ അങ്ങനെ അവസാനിക്കട്ടെ.

പപ്പു—അയ്യോ! അങ്ങനെയൊന്നും പറയരുതേ. മുണ്ടയത്തെ സരസ്സുകുഞ്ഞുമിസ്സിത്തങ്കച്ചിയെ കെട്ടാൻ പോണവനാണ്. കള്ളമല്ല. തിരുവാണപ്പട യാണെ സത്യം. (ഓരോരുത്തൻ ഉന്തിത്തള്ളി Shake hand കൊടുത്തു Oh! congratulations, Give us a dinner, please write to mealso എന്നുപറയുന്നു.)

(തൊപ്പിഎടുക്കുക, ലേസെടുക്കുക മുതലായതു ചെയ്യുന്നു.)

രമാ:—ഭഗവാനേ! പരിഷ്കാരം മൂത്താൽ ഇത്ര കഷ്ടമോ (ഓട്ടുന്നു യുവാക്കന്മാർ പോകുന്നു)

പപ്പു:—ഒടാരസ്സാറേ കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ള അങ്ങുന്നു പറഞ്ഞയച്ചു.

രമാ:—ആരെടോ അതു്?

പപ്പു:—ഇന്നവിടെ കണ്ടില്ല്യോ ആ കൊച്ചുകൊച്ചമ്മേടെ മൊറഭർത്താവ്.

രമാ:—എന്തായാലും അയാൾ എന്നെ എന്തിനന്വേഷിക്കുന്നു. എന്റെ വഴി അയാളുടേതല്ല.

പപ്പു:—രണ്ടുപേരുടെ വഴിയും നല്ലതുമല്ല. പോട്ടെ, നാമൊക്കെ ഇനി ഒന്നായി കഴിയേണ്ടവരല്ല്യോ എന്നു്.

രമാ:—എടോ! ആളും പരമാത്ഥവും അറിയാതെ കേറി സംസാരിക്കരുതു്.

പപ്പു:—ആ കൊച്ചമ്മേ വേണ്ടാന്നു് ഈ കയ്യിൽഅടിച്ചു സത്യംചെയ്യണം. പപ്പൻ നടന്നോളാം.

രമാ:—(ആത്മഗതം) ഇവൻ എന്നെ വല്ലാതെ കുഴക്കുന്നു. ആ മഹതിയുടെ സ്മൃതിയും ധ്യാനവും ഇവന്റെ ബഹു ഭോജ്യങ്ങളുടെ അല്ല അമൃതത്തിന്റെ ശക്തിതന്നെ തരുന്നു. വക്കീൽപണിയും വേണ്ട; വ്യവസായശ്രമവും വേണ്ട. അവരോടുചേന്നു് അച്ഛന്റെ പാദശുശ്രൂഷചെയ്തു ജന്മം നിവത്തിക്കാം. അച്ഛന്റെ നിർബ്ബന്ധമാണെങ്കിൽ ഒരായിരം സന്നതുവാങ്ങി ഒരു മൂലയിൽകുമിച്ചേക്കുകയും ചെയ്യാം. ഈ സ്ഥിതിയിൽ ഇവൻആവശ്യപ്പെടുന്ന സത്യം ചെയ്യുന്നതെങ്ങിനെ? (പ്രകാശം) ഛേ! തന്റെ മുമ്പിൽ സത്യംചെയ്യാൻ തനിക്കെന്നോടു തുല്യതവേണ്ടേ?

പപ്പു:—എന്റദൈവമെ! കൊച്ചുകൊച്ചമ്മ എന്നെ ദൈവയുടെ ബട്ലരാക്കാമെന്നു കണ്ണെടുക്കു് പേശിയിട്ടുണ്ടു്. പിന്നെ എൻറടുത്തല്ലാണ്ടു് എങ്ങു സത്യം ചെയ്യുന്നതു്?

രമാ:—എടോ ഞാൻ ഇന്നാദ്യമായിട്ടു് അവിടെ കേറിയതേയുള്ളു. ധാരയുമല്ല.

പപ്പു:—ആ പെരട്ടെല്ലാം അങ്ങുവച്ചേക്കണം മാസ്റ്റർ; പപ്പൻ ഫസ്റ്റ്ക്ലാസ് കരിഗ്രുക്കു്. ആൻ ടേബിൾ വച്ചോരുക്കൽ ഡ്രസ്സ്കിസ്സുകർപോട്ടു. ടാമ്പ്ളർ

വിസ്കി, ബാററിൽ വെരി മോടി സാർ. ടൈ സാർ ടൈ.

രമാ:—ഇതെന്തൊരു ഗോഷ്ഠിയെടോ? താൻ ഏതെങ്കിലും സായിപ്പേ സേവിച്ചുകൊള്ളൂ. ഇതാണ് ഒരുസായിപ്പു അവിടെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നതു എന്നു ഇവരെല്ലാം പറയുന്നതു്?

പപ്പു:—എന്റെ സാർ! ഇങ്ങനെ മായപ്പൊടി ഇട്ടു വഞ്ചിക്കരുതു്. എനിക്കു സായിപ്പിന്റെ വേഷം അറിയാൻ വയ്യ. എങ്കിലും ഞങ്ങളുടെ ഇടയിൽ—

"ദേഹമായതുംനീയേ, ദേഹിയായതുംനീയേ, ബ്രഹ്മമായതുംനീയേ, ബ്രഹ്മിയായതുംനീയേ" എന്നു പറയുംപോലെ സകലതും സാർ, സായ്പു്.

രമാ:—നടക്കു ഞാൻ അങ്ങോട്ടുതന്നെ വരാം. ഇതു് അറബിക്കഥയിലുംമററും വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ഒരു ആഭിചാരബദ്ധമായ നഗരം എന്നപോലെ എനിക്കുതോന്നുന്നു. തിരിയുന്ന ഭാഗത്തെല്ലാം ജളത്വം, ഭ്രാന്തു്. കൃപയും, പ്രഭുത്വവും, ദാരുത്വവും, ഭ്രാതൃതയും എങ്ങും കാണുന്നില്ല. കടക്കുന്നിടത്തെല്ലാം കടക്കൊള്ളി ഓങ്ങൽകൊണ്ടു് സൽക്കാരം. ഇതു് ലോകത്തിൽ വഞ്ചനാ മൂർദ്ധന്യമായിരിക്കുന്നതിന്റെ ലക്ഷ്യംതന്നെയാണു്. പരസ്പരവിശ്വാസം അസ്തമിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ചക്രമുള്ളവനും, അധികാരമുള്ളവനും മാത്രം വിജയിക്കാം. മററുള്ളവർ വാനപ്രസ്ഥരാകണം.

പപ്പു:—സായ്പേ! ഈ പ്രസംഗമെല്ലാം കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ളയങ്ങത്തെ ഒന്നു കേൾപ്പിക്കണം. ഇതു് തമിഴ് പാട്ടുകളിലു്.

"ഏതെന്തനത്തനനാനതെനതെന്ന
തെന്തനാന്നാ തെന്നാനാ"

എന്നു് താന്താവട്ടംപിടിച്ചു് പാട്ടിൽ പ്രസംഗിക്കാൻപപ്പുവിനറിയാം. വരണം, അതും കേൾപ്പിക്കാം. (കർട്ടൻ)

രംഗം ൧.

കൊച്ചുകിട്ടുവിൻെറ വിഹാരശാല.

കൊച്ചുകിട്ടുവും ഈച്ചരനും പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഈച്ച:—(ആത്മഗതം)ഇയ്യാടെ തന്തയേയും തള്ളയേയും കഴിച്ചുമൂടാൻ എനിക്കു മനസ്സുണ്ടു്. എങ്കിലും നമ്മുടെ ചരട്ടിൽ പമ്പരം കറങ്ങുന്ന ഇയ്യാളെ വിചാരിച്ചു് അവരോടുള്ള ക്ഷാത്രം അമർത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇയ്യാൾ തന്നെ സരസ്വതിത്തങ്കച്ചിയെ വേൾക്കണം. എന്നിട്ടു ആ ശങ്കരപ്പിള്ളയെ പുറത്താക്കി അവിടത്തെ ഭരണം ഇയ്യാൾ ഏൽക്കണം. അവിടത്തെ അരമനസുഖം ഇയ്യാൾ ആണ്ടുകൊള്ളട്ടെ. വസ്തുവിൻെറ ഭരണമെല്ലാം നമ്മുടെ അധീനത്തിലാകും. എല്ലാക്കൂട്ടവും പട്ടിണികിടും. നാം ആദായത്തിനു നീട്ടുപിടിച്ചും. ഈ കൊച്ചുങ്ങന്നു ഭാര്യയുമായി കൊട്ടകക്കൽ വാങ്ങൽ തുടങ്ങും. ഈശ്വരപിള്ള വല്ല മറപ്പേരും എടുത്തു് പൊലിക്കടക്കാരനാകും.

കൊച്ചുകി:—എന്തെടോ താൻ മൗനം ദീക്ഷിച്ചു് വലിയ കൊറൂരമുഖനായിരിക്കുന്നതു്. നിരന്തു സാപ്പാടിനുള്ള സാമാനങ്ങൾ—എന്നുവച്ചാൽ അവൻ അയാളെ കൊണ്ടുവരുമെന്നു് നിശ്ചയമുണ്ടെങ്കിൽ—

ഈച്ച:—കൊണ്ടരും; കൊണ്ടരുമെന്നു് സംശയമോ. അവൻ എരത്തോണ്ടി നടക്കുകയല്ല്യോ? ശങ്കരപ്പിള്ള അങ്ങത്തെക്കണ്ണിൽ മണ്ണിട്ടു അവിടത്തെത്താവളം.

കൊച്ചു:—അപ്പോൾ അവൻ വന്നാൽ—

ഈച്ച:—നിറച്ചുകൊടുക്കണം. എന്നിട്ടു അവിടെക്കൊണ്ടു ചെന്നു് വല്യങ്ങത്തെക്കയ്യിൽ പിടിച്ചുപിടിയെ

കൊടുക്കണം. തുലാമാസത്തിൽ എൻെറ പൊന്നും കുടത്തു കൊച്ചുങ്ങളത്തെ പിടവ്ട എന്നു ഇതാ ഞാൻ കച്ചീട്ടെഴുതിവയ്ക്കാം.

കൊച്ചു:—എന്നാൽ എല്ലാം വേഗം ഒരുക്ക. അപ്പൻ ഉറങ്ങിപ്പോയാൽ ഇന്നു പിന്നെ ഒന്നും നടവാ.

ഈച്ചു:—ചുമ്മാതിരിക്കണം കൊച്ചുസാറേ! വലിയങ്ങുന്നു കൊട്ടമ്പിരികൊണ്ടിരിക്കുമ്പോ വേണം അവിടെ കൊണ്ടു ചാണ്ടാൻ. എന്നാൽപിന്നെ കാര്യം പട്ടും കത്രിയുംപോലെ 'ശ്രേ'ന്നറിരിക്കും.

കൊച്ചു:—എന്നാൽ വേഗം ആകട്ടെ. എങ്ങനെഎങ്കിലും അയാളുടെ ഉടുപ്പിൽഇത്ര ഒഴിച്ചുകൂടണം കേട്ടോ. നമുക്കു ചവയ്ക്കാൻ ഈരുള്ളി കരുവാപ്പട്ട ഒക്കെ ഒരുക്കിയോ?

ഈച്ചു:—ഉണ്ടെൻെറപിള്ളേ!ഉണ്ടു്. ഈച്ചരൻ പനിനീരിനുപകരം ഇച്ചരക്കു് തളിച്ചു് അങ്ങനെ കൊമ്പിച്ചുസർവീസ്നേടിട്ടുള്ളവനാണു്.

കൊച്ചു:—എന്നാൽ ആ കസേരയിൽ മലന്നുകിടക്കാതെ ഒരുക്കു. പപ്പനെ വെളിയിലോട്ടു ചാരുക്കവച്ചുകൂടണം.

ഈച്ചു:—അടവൊന്നും ഈ ആശാനു പറഞ്ഞുതരണ്ടാ. ഫ്ളോട്ടെല്ലാം അടുക്കിനടുക്കിനു ഇവൻെറ കല്പനാശക്തിസുമാറാക്കീട്ടുണ്ടു്.

(ഒരുഭാഗത്തുനിന്നുപലഹാരങ്ങളും,കുപ്പികൾ, തംബ്ളേറുകൾ ഇവയും മേശപ്പുറത്തു തയ്യാറാക്കുന്നതിനിടയിൽ ഈച്ചരൻ ഒരുകുപ്പി രുചിനോക്കുന്നു.)

കൊച്ചു:—ശേ! ശപ്പാ! ഫുട്ടുകളക്കാരൻെറ അവകാശംകെട്ടുവിലല്ലേ? കുപ്പിപിടിച്ചുവാങ്ങികുടിക്കുന്നു.)

ഈച്ചു:—കൊച്ചങ്ങുന്നേ!ഓമനപ്പൊന്നങ്ങുന്നേ! പത്തപ്പം,

ചുട്ടപ്പം ഞൊന്നപ്പം രണ്ടപ്പം എന്നും മററും കേട്ടിട്ടില്ല്യോ? അതുകൊണ്ടു്

(കുപ്പിവാങ്ങി രണ്ടുതവണ കുടിക്കുന്നു.)

കൊച്ചു:— എടാനിരാഴീ! ഇതെങ്ങുചെന്നു പെരുകുന്നു? പന്തയത്തിൽ തോൽക്കാൻ ഞാൻധൃശ്യംറല്ല. എന്നാൽ ഇന്നാപിടിച്ചോ (കുടിക്കുന്നു.)

ഈച്ചു:— അയ്യോ! മഹാപാപിഅങ്ങുന്നേ! കുപ്പി ഒന്നൊഴിച്ചില്ലോ? ഇനി മൂന്നപേക്കൊന്നെന്ന തീരാക്കണക്കില്ല്യോ ശേഷിക്കുന്നതു്.

കൊച്ചു:— അവന്റെ മേത്തു തളിച്ചാൽമാത്രംമതിയോ ക്രുവേ! കഴിയുമെങ്കിൽ ബൂട്ടീസും കാൽസ്രായിയും ഒക്കെ ഊരണം. കഞ്ചാവിരുപ്പില്ല്യോ? അതക്കിണ്ണത്തിൽ ഒന്നു കലക്കുടണം. അപ്പോ ബാണക്കുററിപോലെ അവൻ ആകാശം ഗമിക്കും.

ഈച്ചു: അപ്പോൾ ലോകങ്ങളെല്ലാം അല്ലല്ല രാശികളെല്ലാം പൊരുത്തംചേൻ. അങ്ങുന്നേ വിവാഹം ചെയ്യുമ്പോൾ മുണ്ടുവാങ്ങുന്നതുപട്ടക്കരയും, സാരിയും സ്രൂപ്പുളയും ഒസ്സെമോതിരോം. ഒക്കെ അണിയുന്നതു തംഗജ്ജിയോ ഈച്ചരപിള്ളുന്നോ?

കൊച്ചു:— എന്റെതങ്കക്കുടമേ!നീയല്ലാണ്ടു് എനിക്കുവ്വുന്നാരെടാ അമ്മയാരെടാ? കേട്ടിട്ടില്ല്യോ "വിദ്യുജ്ജിഹ്വനൊഴിക്കലൊഴ്മശയനേഴാത്രവഴാഞ്ഞതഴയം ക്ഴഢാപാശ്രുപ്പണശാകപാലവുമഢച്ചമ്പോട്ടവാഴ്ം വിധൗ"

ഈച്ചു:— (തത്തിപ്പിറഞ്ഞു്)ബന്നപോയി- ശട്ടയേംശിലും മട്ടഹാം. മേത്തരംഴ്ശിമ.(ഒരുവശത്തോട്ടുനോക്കി) ഗുഢ്നൈററുമൊഴേ!ഇന്നുതന്നെ ഞങ്ങടെ യജ്ഞങ്ങൾ സബലമായി വഴണം. സഴസ്വതിദേവീഡെ

നായരായി ഞങ്ങടെ എല്ലാ വിഴിഞ്ഞരായിരഷ്ഷിക്കണം.

(രമാചന്ദ്രനും പപ്പനും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കൊച്ചുകി:—(എഴുന്നേററു ചാഞ്ചാടി)ശാർ! യൂഡുയിംഗ് ഗുഡ്ഫെൽത്തു്? കം, സാർ. മലയാഴംപേത്തു നാടൻ. ഗുട്ട് സ്ഡൺ.

രമാ:—ഞാൻ ധാരയും മററുമല്ല. നിങ്ങൾ എന്തിനാണ എന്നെ ഇങ്ങോട്ടു വരുത്തിയതു്?

പപ്പു—(ആത്മഗതം)ഗ്രഹപ്പിഴയായി. ഇവരുരണ്ടും കൊട്ടംസവാരിയിൽകേറി അങ്ങനെ മെച്ചത്തിൽററിട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ പാവത്തിനെ ആ കൊച്ചുകൊച്ചമ്മെക്കരുതിക്കുരുതിചെയ്യേച്ചാൽ ബോലീസുകാരെകൊന്ത്രാണ്ടത്തിൽ ഞാനും പെട്ടുപോം. ഞൊരേടെ ബട്ടർ എന്നുനമുക്കു പേരും ഫിണാപോയി. ഞൊര ഇഞ്ഞെങ്ങാൺവല്ലു് കാട്ടമറഞ്ഞു മലന്നു പൊയ്യാൽ ജെയിൻപട്ടാളത്തിൽ ഇവൻ ജീവപര്യന്തക്കമനാപ്പു രായിപ്പോവും.

ഇരച്ചു—(രമാചന്ദ്രനെ പിടിച്ചിരുത്തിപലഹാരങ്ങൾ നിക്കിവച്ചു പപ്പുവിനെ ദൂരത്തുനിക്കി)പപ്പുപിള്ളേ! തന്നെ വല്യങ്ങുന്നു ഉടനെ അങ്ങു ഷെല്ലാൻ എന്തഴോ ഒക്കെ പഴഞ്ഞേച്ചുപോയി നീയങ്ങ് ശഴ്ന്ന് എഴുന്നള്ളട്ട്. നോക്ക് ഞങ്ങളും ഇത്തിഴികഴിഞ്ഞു ഇയ്യാളെ ഊട്ടിച്ച് അങ്ങുവരേണ്ടതാക്ക മണ്ടം. അങ്ങത്തേയും കൊണ്ടു നീ അങ്ങെത്തണം. നോക്ക ആത്യം സപ്ഴ്ഗവും പാതാളവുംകാണംപടിക്ക്, തപ്പരവിപിടിക്കംപടി മരുന്നുട്ടി കൈത്താങ്ങിട്ടുവേണം അവിടെ വരാൻ. അല്ലെങ്കിൽ നിനക്ക ബട്ളർഇന്നും.

പപ്പു—(ആത്മഗതം) ആഹാ! ഇവനെ അങ്ങുന്തിയരള്ളാക്കാനാഭാവം. അങ്ങുന്ന് ഇന്നുള്ളിതൊട്ടുതെറിക്കാതെ

കുപ്പിയെക്കൂടിയും ഒടച്ചുചവച്ചിരിക്കും. കൊച്ചമ്മേടൊര കൊണ്ടുപോണം. ഇവർ എന്തോ പൊടിക്കയ്യൂക്ക് നിക്കുവാണു്. (പ്രകാശം)ടൊരേ! സലാം: ഈ ഏഴയെ കാപ്പാത്തുംകൊള്ളണം, ഇവിടെ ഇവർ മഹാ പ്രഭുക്കൾ, അന്നദാനകരുന്തടികൾ. അതാ പിഞ്ഞാണങ്ങളിൽ കാണുന്നതു് മുച്ചൂടുംതട്ടി, തുള്ളി ധമ്മക്കഞ്ഞീം മോന്തിക്കളയണം. ഗുണ്ഡൈസ്, ഗുണ്ഡൈസ് (സലാംവെച്ചുപോകുന്നു)

(ഈശ്വരപിള്ള മുഖം കഴുകുന്നു.)

രമാ— എനിക്കിതൊന്നും വേണ്ട, ഇത്ര ചോറും സംഭാരവും കിട്ടിയെങ്കിൽ സുഖമായിക്കഴിക്കാം.

കൊച്ചു— ഇതാ ഇരിക്കുന്നു. അമ്മേടെ നെഞ്ചിന്നും കിട്ടാത്ത പാലും, തൈരും, മോരും സാംഭാരവും. ശോറുതന്നെയിട്ടു്. ശോറെന്തു്, പലാരമെന്തു്? പലാരമെന്തു്, ശോറെന്തു്? എല്ലാം കുക്ഷിയിലെല്ലോനിറയുന്നതന്നവും, എന്നല്ലെ കവിവാക്യം.

ഈശ്വ— മിശ്ററരേ എസ്ക്കേപറേ തട്ടണമെന്നോ. കേട്ടിട്ടില്യേ ഏതാണ്ടു ശക്രത്തിനുകിട്ടുമ്പം ശോറുനായ്ഗോ വേണം എന്നു് കേട്ടിട്ടില്യോ!

കൊച്ചുകി— ഉത്തമം മാംസാശനം എന്നു വിദുരവാക്യം. പേയങ്ങളിൽ സുരാപാനം പാനം അറിഞ്ഞു പറഞ്ഞ മഹർഷികൾ മൂഢന്മാരെന്നു നാം വരുത്തരുതു്: മാട്ടതിന്നാത്തവൻ നാട്ടുഭരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? പടവെട്ടുന്നതെങ്ങനെ? (തിന്നുന്നു കുടിക്കുന്നു ഈശ്വരനും കൊച്ചുകിട്ടുവും)

(രമാചന്ദ്രൻ എഴുന്നേൽക്കുന്നു)

രമാ— തിരുവനന്തപുരത്തു് ഈ വിധമുള്ള രംഗങ്ങളുണ്ടെന്നു ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. നിങ്ങൾ മുണ്ടയത്തു

കാരണവരുടെ മകൻ, നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഇഷ്ടൻ. അന്തസ്സുള്ള ജനങ്ങളെന്നുവിചാരിച്ചു ഞാൻ പോന്നു. ഇതുകണ്ടിട്ടുതന്നെ എൻെറ വിശപ്പു ശമിച്ചു. ഞാൻ പോയിവരാം.

ഈച്ചു:— എടെ! കിററുച്ചുററമ്പി! ഇവൻെറമേമ്മ കണ്ടില്ല്യോമേമ്മ? ഒരുതുള്ളി മോന്താൻ ആണല്ലോളവനോശിമള്ളോര! നിൻെറ തലച്ചുട്ടിയോ ലഷ്ഷണങ്ങളോ!

കൊച്ചുകി:— എടാ, കാലുവച്ച് അവനെ അവിടെ പിടിച്ചിട്ടിട്ട് എടുത്തു എല്ലാംവാരി വായ്ക്കുരിക്കിട്ട്. ആ കുപ്പിയെടുത്ത് അവൻെറ മണ്ടക്കൊടേം ഒട. ചരിക്കെടാ ആവിളക്കിലെ മണ്ണെണ്ണ അവൻെറമേത്ത് വയ്യെടാ കൊള്ളിയും വൈ. അവൻെറ കൊള്ളിക്കും കൊടത്തിനും ഓഹരിക്കാർ അണ്ണന്തമ്പിമച്ചമ്പിമാരും നാംതന്നെ.

(രണ്ടുപേരും സാഹസങ്ങൾക്കു കൈമുറുക്കിയുംമററും അടുക്കുന്നതിൽ കാലുറയ്ക്കാതെ വിഷമിക്കുന്നു.)

രമാ:— ചങ്ങാതികളെ! നിങ്ങൾക്ക് ഈ പുറമേകാണുന്ന അവയവങ്ങൾപോലെതന്നെ ബുദ്ധിയും അസ്വാധീനമായിരിക്കുന്നു. അതിക്രമങ്ങൾക്കു വട്ടംകൂട്ടുണ്ടോ. മണ്ണെണ്ണവിളക്ക് നിങ്ങടെമേൽതന്നെ ചരിഞ്ഞു പൊട്ടിത്തെറിച്ചു തീയുംപിടിച്ചേക്കാം. അതിനൊന്നിനും ഞാൻ സാക്ഷിയാകുന്നില്ല. (പോകുന്നു.)

(ഈച്ചരനും കിട്ടുവും മുന്നോട്ടുചാടി രമാചന്ദ്രനെ പിടികൂടുന്നതു തങ്ങളിലാകുന്നു. കൊച്ചുകിട്ടു മുകളിൽവീഴുന്നു.)

“എടാ ശൊഴേ, നീ, ബ്ഴാമ്മണനോ നമ്പൂരിയോ എങ്കി ഇന്നാ പിടി (മട്ടികുന്നു) ബ്ഴാമ്മണനും ഞെങ്ങള് ആവാതന്മാരുമെങ്കി നിൻെറ അമ്മേയ്ക്കു നീ ഉതവാതെ പോട്ടെ (മട്ടനം)

ഈച്ച:—കൊല്ലരുതു് അവൻ തപ്പിച്ചിഴച്ചു. ചെവിട്ടിലിട്ടുമട്ട്രിക്കരുതു് (ഈച്ചരൻ പരവശതകാട്ടുന്നു.)

കൊച്ചു:—എടാ! ശനിയാ! എന്റെ പൊന്നമ്മച്ചി, നീയോടാ ശാവാൻ തുടങ്ങണതു്? കെട്ടിപ്പിടിച്ചോ.

(രണ്ടുപേരുംകൂടി പരിരംഭണംചെയ്തു് ഉരുളുന്നു. പപ്പു തിരിച്ചെത്തി "അടിച്ചാംബാദർ, പപ്പുവിന്റെ എട്ടരയോഗം" എന്നുപറഞ്ഞു പലഹാരം ശാപ്പിടുന്നു.)

(കർട്ടൻ)

രംഗം വ്യ.

രാത്രി നിലവിളക്കു് എരിയുന്നു.

(മുണ്ടയത്തുഭവനം സരസ്വതി പ്രവേശിക്കുന്നു)

സര:—അവസ്ഥാഭേദങ്ങൾ എന്തു് അത്ഭുതതരം! ആരു്, ജാതിയെന്തു് എന്നു് ഒന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത ആളിന്റെ പിറകേ എന്റെ ഹൃദയം എന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചു യാത്രയായിരിക്കുന്നു. Dearest എന്നുള്ള സംബോധനയ്ക്കു് ആ വിദ്വാൻ എങ്ങനെ ധൈര്യം വന്നു! എന്താണിങ്ങനെ വരുവാനും എനിക്കു തോന്നാനും പരസ്പരം ഒരു സ്നേഹം ഉണ്ടാവാനും സംഗതി! വിധികൃത്യം, അല്ലാതെ എന്തു പറയുന്നു.

അകത്തുനിന്നു്:—സരസ്വതി,

സര:—ഓ അമ്മ വിളിക്കയാണു്, അങ്ങോട്ടുചെല്ലാം (പോകുന്നു)

(ശങ്കരപ്പിള്ള പ്രവേശം)

ശങ്കര:—സരസ്വതി ഇവിടെ ഉണ്ടെന്നാണു വിചാരിച്ചതു്. കുറച്ചുദിവസം അവൾ കാളേജിൽ പോവേണ്ടെന്നു ഉദ്ബോധിപ്പാനാണു് ഞാൻ വന്നതു്. പരസ്പരാദരം, വിശ്വാസം, കലാഭിമാനം, ജാതിസ്നേഹം എല്ലാം നശിക്കുന്നു. നാഥനില്ലാത്ത വർഗ്ഗങ്ങൾക്കു് ഇങ്ങനെ തന്നെ. ആചാര്യനില്ലാ, നേതാവില്ല. ഓ, രാവിലെ ഇവിടെ കളംതകർത്തവർ രണ്ടാമതും വരുന്നു. ഇതു സൊല്ലയായി. സത്യത്തിൽ ആപത്തു പിടികൂടിയവനെയും കള്ളവേഷക്കാരനേയും തിരിച്ചറിയുവാൻ പാടില്ല. ഇതു സാമ്യം, കായ്പുമല്ല. നമ്മുടെവകതന്നെയെന്നുതോന്നുന്നു. ഇതാ വെളിച്ചത്തുവന്നപ്പോൾ കാറ്റു കുത്തിയിരിക്കുന്ന പാട്ടുപോലും കാണ്മാനുണ്ടു്.

(രമാചന്ദ്രൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശങ്ക:—എന്താഹേ! കൂനിൽ കുരുവും പുറപ്പെട്ടപോലെ നിങ്ങൾ വരുന്നതു്? ഈ സ്ഥലം നിങ്ങൾക്കു് ഒരു സത്രമോ?

രമാ:—അതല്ല. അവകാശബന്ധം പറഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കേരളം അവസാനിച്ചു എന്നു് എനിക്കു തോന്നിപ്പോകുന്നു. ഇവിടം ദാനത്തിന്റെ മൂലസങ്കേതമെന്നു ഞാൻ കേട്ടിരുന്നു. അത്യുദാരന്മാരായ പ്രഭുവർഗ്ഗം ഇവിടം അധിവസിച്ചിരുന്നു. ഇപ്പോൾ കരിന്തറവിസ്തൃതികളിലെ ക്ഷാമാകാരങ്ങളുടെ കാറ്ററേറാ ദുഷ്പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഗതിവൈകല്യത്താലോ ഭൂതദയ നശിച്ചു സ്വാർത്ഥം മനുഷ്യമൂർത്തികളുടെ ഓരോ അണുവിലും സജീവം പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ശങ്ക:—അതൊക്കെ തള്ളുഹേ! നിങ്ങൾക്കു എന്തുവേണം?

നിങ്ങളുടെ ജാതിയും തൊഴിലുമൊന്നും ഞങ്ങൾക്കറിയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എന്താവേണ്ടതെന്നു പറഞ്ഞു മാറിക്കളയൂ.

സര:—(പ്രവേശിച്ചു്) അപ്പാ! ആരതു്? (രമാചന്ദ്രനെ നോക്കി) ഓഹോ! അപ്പാ! ഇദ്ദേഹം നല്ല ഇംഗ്ലീഷ് പഠിപ്പുള്ള ആളാണു്. എന്തോ ദുരാപത്തു സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കരുണയോടു് അതെന്തെന്നു ചോദിച്ചയയ്ക്കുക.

രമാ:—ഈശ്വരാ! അവിടത്തെ ചൈതന്യം ഒരു സത്വത്തിലെങ്കിലും കാണുന്നതു് ആശ്വാസജനകംതന്നെ.

സര:—അങ്ങനെ തോന്നുന്നില്ല. ദരിദ്ര്യം മൂർച്ഛിച്ചു കള്ളവേഷക്കാർ പെരുകിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു എല്ലാപേർക്കും സംശയമുണ്ടു്.

ശംക—നിങ്ങളിപ്പോൾ നഗരസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചു ഒരു ഹീയറിംഗ് നടത്തേണ്ടതില്ല. എന്തുവേണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടു തന്റെ പാട്ടിനുപോകൂ.

രമാ—എന്തായാലും ഒരു ഗൃഹസ്ഥനാണല്ലോ ആവശ്യമെന്തെന്നു ചോദിക്കുന്നതു്. വിസ്തരിച്ചു ധരിപ്പിച്ചേക്കാം. ഒന്നു മേൽകഴുകാൻ സൗകര്യം, ഇതൊന്നു മാറിക്കളയാൻ ഒരുടുപ്പുമുണ്ടു്; അത്താഴത്തിനു് ഇവിടുള്ളതിൽ ഓഹരി, ഒരു കമ്പിഅയയ്ക്കുന്നതിനു് ഒരു രൂപായും.

ശംക—കിടക്കാൻ ഒരറയും, ഒരു സപ്രമഞ്ചക്കട്ടിലും, ധൂളിമെത്തയും ഒക്കെ വേണ്ടേ?

രമാ—അതൊന്നും വേണ്ട. ഞാൻ കപ്പലിന്റെ മേൽത്തട്ടിലും കിടന്നു നല്ലോണം ഉറങ്ങീട്ടുണ്ടു്.

സര—അപ്പാ! ആവശ്യപ്പെടുന്നതു കൊടുക്കണം. നമുക്കൊരു നഷ്ടവും വരാനില്ല.

ശംക:—അതേതേ, പേരുനാവുന്നതോ?

സര:—എത്രപേക്ക് ഭ്രാന്തുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു? അവരെ ഒക്കെ ചികിത്സിക്കാൻ അച്ഛൻ പുറപ്പെടുന്നോ?

(ധനഹർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ശംക:—(കസേരനീക്കിയിട്ടു) വരണം-വരണം-വരണം.

ധന:—ഹ!ഹ! എന്തേകേമാ! ഇവിടെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞോ? ശങ്കരപ്പിള്ളച്ചേട്ടാ! ഇയ്യാൾ വലിയ നിയമസഞ്ചികയാണു്. ഞങ്ങളുടെഎല്ലാം വ്യാപാരം ഏട്ടു കെട്ടിക്കാൻ പക്ഷേ, ചാടിപ്പുറപ്പെട്ടേക്കാം. എന്തോന്നാ ഈ കേൾക്കുന്നതെല്ലാം?

സര:—എന്തോന്നാ അമ്മാവാ! ചോദിക്കുന്നതു്? ഞാൻ ഇവിടെ പറഞ്ഞേ ഉള്ളൂ. നാട്ടോടെ വെറും ഭ്രാന്തുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു്.

ധന:—വരട്ടെ, വരട്ടെ; ആ ചെറുനാവുകൊണ്ടു തോല്പിക്കാൻ വരട്ടെ. ആളുകൾക്കു കൂട്ടത്തോടെ ഭ്രാന്തുപിടിക്കുക അസംഭാവ്യം. ഇവിടെ എന്തോ അപകടം കാട്ടിയിട്ടുണ്ടു്. ഇതാ ഈ കുപ്പായക്കാരൻ ഈ സുഭദ്രയുടെ വിവാഹത്തിനു കാപ്പുകെട്ടി പ്രച്ഛന്നവേഷനായി നടക്കുന്ന അർജ്ജുനൻ.

രമാ:—എന്തു്മിസ്റ്റർ ധനഹർ! അർജ്ജുനനു സുഭദ്രചേന്നില്ലേ? ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻതന്നെ അതിനു് അനുകൂലിച്ചതുപോലെ നിങ്ങൾ പ്രബുദ്ധന്മാർ അന്തരന്തേത്രം കൊണ്ടു സത്യങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചു അനുഗ്രഹിക്കേണ്ടേ?

ശംക:—ഏ, ഇവിടെവച്ചല്ല ഈ അധികപ്രസംഗങ്ങൾ.

സര:—അമ്മാവാ! അതിനുത്തരംപറയണം. ഭാമാദേവിയോടുകൂടിയിരിക്കുന്നശ്രീകൃഷ്ണൻ "അത്യർത്ഥംചിരിപ്പ

തിനെന്തുകാരണംനാഥാ!" എന്നു ചോദിച്ചതിനു "സത്യമായുള്ളവാൎത്ത ഭഗവാനരുൾചെയ്തു".

രമാ:—അതു ഭഗവൽപ്രേരിതമായുള്ള ഒരു വാദമാണു്.

ധന:—ചേട്ടാ! വല്ലതും കൊടുത്തു യാത്രയാക്കണം. ഇവിടെ വ്യാപരിക്കുന്നഗന്ധംചേട്ടൻ സൂക്ഷിച്ചില്ലേ? നിങ്ങൾമൂക്കില്ലാത്തവരാണോ? കള്ളിന്റെ മണം തലതകൎക്കുംപടി വീശുന്നു.

ശങ്ക:—(മണംപിടിച്ചിട്ടു്) എന്റെ കുട്ടാ! ഇതു കഷ്ടം തന്നെ. പ്രായവും, രൂപവും, ഭാവവും അഭിനന്ദനീയം. എങ്കിലും വ്യാപാരം നീചമെന്നാണു തോന്നുന്നതു്.

രമാ:—നിങ്ങളുടെ ആളുകൾതന്നെ എന്നെ കുഴിയിൽചാടിക്കാൻ നോക്കി. ഞാൻ രക്ഷപ്പെട്ടു് അഭയത്തിനായി ഇങ്ങോട്ടു കേറിയതാണു്. അതിനു കാരണം സത്യം പറഞ്ഞേക്കാം. ഈ സ്ത്രീമതിയോടു് എനിക്കു തോന്നുന്ന അനശ്വരാദരംതന്നെ.

ധന:—ഹ്! ഹ്! അതു നേരെ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഇറങ്ങു പുറത്തു്. ചേട്ടാ! ഇവനു് കുഞ്ഞിത്തെള്ളി തൊട്ടു തെറിക്കരുതു്. അനശ്വരാദരംപോലും! എടോ! വല്ല റയിൽവേയിലോപോയി പണിയെടുത്താൽ ദിവസം ഒരു രൂപാകിട്ടില്ലേ? ചെറുപ്പം. തൂൺപോലിരിക്കുന്നു. എന്നിട്ടും തെണ്ടിനടപ്പാൻ നാണമാവുന്നില്ലേ. ഒരു ഗവണ്ണർസൂട്ടു്—ഇതൊക്കെ താൻ മോഷ്ടിച്ചതല്ലേ? ചേട്ടാ! ഇവനെ നമുക്കിപ്പോൾ പോലീസിൽ ഏല്പിക്കണം. രണ്ടുകൊള്ളുമ്പോൾ നേരെല്ലാം പുറത്താവും.

(തമ്പിയും ഭാൎയ്യയും പപ്പനും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ലക്ഷ്മി:—(ആത്മഗതം) ഇതാ ശനിയൻ! ഇങ്ങേൎ അന

ന്തിരവരനന്തിവരെന്നുള്ള ഇഴവലി വിട്ടിട്ടില്ല. ഇവിടത്തെ ഒരുചക്രംതൊടാൻ പറയുമ്പം തൂങ്ങിച്ചാവാൻ നില്ലും. ഒരമത്തമോൻ വന്നിരിക്കുന്നൂന്നു കേട്ടപ്പം വാതം പിടിച്ചു പട്ടത്തടിയിൽ കിടക്കുന്ന ആള് കൊച്ചുപിള്ളേരെപ്പോലെയല്ല്യോ ഓടിപ്പോന്നത്.

(എല്ലാവരും എഴുന്നേററു തമ്പിയെ ഇരുത്തുന്നു)

തമ്പി:—വക്കീൽസാറും ഉണ്ടോ ഇവിടെ? മല്യക്കേസെന്തോ ഇവിടെ ഉണ്ടാവുട്ടോ? എടേ! ചങ്കരപ്പിള്ളേ! ഇതു തന്നെയോ നിന്റെ ഒരാ!

ധനം:—എടാ പപ്പാ വെളിയിൽ കാൺസ്ററബിൾ നില്പുണ്ട്. ഒന്നിങ്ങോട്ടു വിളിച്ചേക്കു.

സര—വേണ്ടമ്മാവാ! അതു വലിയ അപമാനവും, ആപത്തുമായേക്കാം

രമാ—മിണ്ടാതിരിക്കൂ. പലതരം കാൺസ്ററബിൾമാരെയും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. സ്കോട്ട്ലൻഡ്യാഡിന്റെ—കേട്ടോ മിസ്ററർ ധനഹർ—പ്രമാണിയോട് എന്റെ അഭ്യാസകാലത്തു ഞാൻ ഗാഢമായി സഹവസിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ധനം:—ചക്രവർത്തി ഇങ്ങേക്കു ചോറുംവിളമ്പിത്തന്നിട്ടില്ലേ? ഛെ! പിരട്ടൻ, മിരട്ടൻ, ഉരുട്ടൻ, ചെല്ലു പപ്പുപിള്ളേ! അല്ലെങ്കിൽ താനാരെന്നു തെളിയിക്കൂ.

(പപ്പൻ പോകുന്നു കൊച്ചുകിട്ടുവും ഈച്ചരനും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

കൊച്ചു:—(ഇടറി)അച്ചാ! കൊന്നുകളഞ്ഞു അച്ചാ ഇയ്യാള്

ഈച്ചു:—(കരഞ്ഞു്) പൊന്നുടയതേ! നോക്കണേ കണ്ണും ചിന്നീം ഒക്കെ ഇടിച്ചുപൊടിച്ചുകളഞ്ഞു. അയാൾ

വിയന്നൊരുക്കി ഞങ്ങളെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോയി ഒരു പോയാട്ടം തുടങ്ങി. സോഡാലമനേടെന്നു ത ന്നതെല്ലാംകഞ്ചാരസവും, കള്ളും ചാരായവും എല്ലാം ഈ കൊച്ചുകിട്ടുപിള്ളഅങ്ങുന്നിനുകിട്ടാതിരിപ്പാൻ.

കൊച്ചു:— (കരഞ്ഞു) അയ്യോ! കൊന്നുകളയുമായിരുന്നു. എന്തോ ആയുസ്സുറാത്തതിനാൽരക്ഷപ്പെട്ടു. ഇതാഎ ന്റെ മുണ്ടുംഎല്ലാം നോക്കണം. പിടിച്ചുതള്ളിയിട്ടു തലയ്ക്കു വെളിവുംകെട്ടുത്തുകളഞ്ഞു.

ധന:—എടൊ! മൊരഗ്ലോസ്സായി! തെണ്ടി, എന്തുപറയു ന്നു നീയിപ്പോൾ. നീ വലിയ ഇസ്സിക്കാരനോ? പറ; പറ എന്തുപറയുന്നു?

രമ:—കോടതിയിൽവച്ചു ചോദിക്കുമ്പോൾ ഉത്തരം പറ ഞ്ഞുകൊള്ളാം. ഇവിടെ നാം രണ്ടുപേരും സമം യന്നെയാണു്.

ധന:—നീ ചതിച്ചക്കാരൻ, കടിയൻ, മുടിയൻ, പിത്തലാ ട്ടക്കാരൻ അടിപിടിക്കാരൻ എന്നു ചില വ്യത്യാസ ങ്ങൾമാത്രം നിനക്കിന്നു കളിയുംഉരണ്ടും തീച്ചയായും സേഷനിൽ; അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ധനഹർ അല്ല.

കൊച്ചുകി:—(കരഞ്ഞു) അയ്യോ ഇവനെ രണ്ടുദിവസമെ ങ്കിലും ജയിലിൽ ആക്കിയ്ക്കണം.

ഇരച്ചു:—പോരാ, പോരാ; ഒരുഡസൻകൊണ്ടു മുതുക കളംക്രടി ആക്കണം.

സര:—അല്ലേ! ആളുകൾക്കു ശിക്ഷയ്ക്കുകൂടിയും നടന്നുകൂടെ ന്നായോ അന്തസ്സുള്ളവരുടെ ബുദ്ധിശ്ശൂന്യതകൊണ്ടു്?

ലക്ഷ്മി:—എന്റെ അപ്പിതന്നെ ഈ കൊറച്ചിലും കശാ ണ്ടവുംവരുത്തിവച്ചതു്—ഇനിംകേറി അവനുവേണ്ടി വക്കാലത്തു പിടിക്കുന്നു. എന്നാപ്പിന്നെ അവന്റെ

കൂടി എറങ്ങിപ്പോവൂടിൻ. ഞാൻ എന്നേ പറഞ്ഞു എവനെക്കൊണ്ടൊരു തുണിം കൊട്ടപ്പിച്ചു പഠിപ്പും നിറുത്തി അവനോന്റെ പണ്ടത്തെ തീഥികക്ക പൊറുത്തുകളയണം എന്നു്. അതിനൊക്കെ ഈ ചങ്കരപ്പിള്ള മൊടക്കിടാവുപോലെ ചെറുക്കുക.

(പപ്പനും കാൺസ്റ്റബിളും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ധന:— ആരുമാരും ഒന്നും ശണ്ഠകൂടേണ്ട — എല്ലാത്തിനും ഇതാ നിവൃത്തിവരുന്നു. എടേ, കാൺസ്റ്റബിൾ, ഇയ്യാളെ നിങ്ങളുടെ സ്റ്റേഷനിൽകൊണ്ടുപോവൂ.

രമാ:— ഛേ! കാൺസ്റ്റബിൾ എന്തുകുറ്റത്തിന്നെന്നു ചോദിക്കൂ. വല്ലവക്കും അന്യായം ഉണ്ടെങ്കിൽ ബോധിപ്പിക്കണം. ഞാനിതാ മര്യാദയ്ക്കു് എന്റെ നിലയ്ക്കു നിൽക്കുന്നു.

കാൺസ്റ്റബിൾ:— ച്ഛട്ടു്, പേശരുതു്. കുറ്റങ്ങളുംമറ്റും ഞങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതല്ലാതെ എന്തൊന്നെടാ കൂവ്വേ! നടക്കൂ. ഷോഡറാം എന്നു്

രമാ:— അല്ലാ, നിയമരക്ഷകന്മാരും ഇത്രത്തോളം കാട്ടുകയറിയോ? ഇതാ തമ്പിഅങ്ങുന്നേ! ശങ്കരപ്പിള്ള അമ്മാവനും കേൾക്കുക. ഈ ശ്രീമതി സാക്ഷിയായാൽ കൊള്ളാം. ഞാൻ ഇവിടന്നു് ഒരു ചോടു് നീങ്ങാൻ ഭാവിക്കുന്നില്ല. കാൺസ്റ്റെബിൾ എന്റെ ദേഹത്തുതൊട്ടന്നെങ്കിൽ ഒന്നാംപ്രതി, അഹങ്കാരത്താൽ അപമര്യാദയുള്ള ഒരക്രമത്തിന്നു് അയാളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ഈ വക്കീലാണു്.

ധന:— അഹങ്കാരി തന്റെ ഭ! തന്നോടെന്തു പറയുന്നെടോ! ആണുങ്ങളും അവസ്ഥയുള്ളവരും അല്ലാഞ്ഞാൽ ഇങ്ങനെ തെണ്ടിത്തിരിഞ്ഞു് പോലീസുലാക്കപ്പുകളിൽ ഉ

റഞ്ഞേണ്ടിവരും. തന്റെ വ്യവഹാരത്തിനുത്തരം പറവാൻ ഞാൻ ആരാണ്തന്നെ. അഞ്ചോ പത്തോ ഫയിൻ കൊടുക്കുകയെന്നു പറഞ്ഞാൽതന്നെ പുല്ലാണ്.

രമാ:— അതിലൊന്നിലും നിൽക്കാൻ ഞാൻ വിടില്ല. വാശി മാററുള്ളോൎക്കും തോന്നും.

ധന:— എടാ! നിന്റെ അപ്പന്നു ഈ വാശി തോന്നിയിരുന്നെങ്കിൽ

(രായിരപ്പണിക്കരും പരിവാരങ്ങളും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രായിര:— ശരിയാണ് ധനഹരപിള്ളേ! നിങ്ങൾക്കുള്ള പ്രസിദ്ധി വെറുതേകിട്ടീട്ടുള്ളതല്ല. എന്റെ മകന്റെ ശണ്ഠും എനിക്കു നല്ലോണം അറിയാം. പതിവായുള്ള എന്റെ താമസസ്ഥലവും ഇതാണ്. ദൈവഗത്യാ അവൻ ഇങ്ങോട്ടുതന്നെ പോന്നു. എന്റെ ഗുണദോഷം കേൾക്കാത്തതിന്ന് അവന്നുനിങ്ങൾ കൊടുത്ത ഈ ശാസന തക്ക ശിക്ഷയായി—

തമ്പി:— അല്ലേ! ഇതാരു; പണിക്കരദ്ദേഹമോ? (എല്ലാവരും തൊഴുന്നു.)

രായി:— (രമാചന്ദ്രനെ പിടിച്ചു മുന്നോട്ടുനീക്കി ധനഹരന്റെഅടുത്തുനിറുത്തി) ഇതാ ഏററുകൊള്ളുക. നാളെത്തന്നെ ഒരു സന്നതു വാങ്ങിപ്പിച്ച് ഇവനെ നിങ്ങളെല്ലാവരുംകൂടി മേൽനോട്ടം ചെയ്യുക. അല്ലാതെ കമ്പിനിക്കും കിമ്പിനിക്കും ഒന്നും പോകണ്ട.

(തമ്പിയെ പണിക്കർ പിടിച്ചിരുത്തുന്നു.)

പണി:— ചേട്ടാ! എത്രനാളായി കണ്ടിട്ട്? ശങ്കരപ്പിള്ളേ! വേഗം ഊണു തയ്യാറാക്കിക്കൂ—

ധന:— (വിനയവാനായി) നിങ്ങൾ മിസ്ററർ രമാചന്ദ്രൻ തന്നെ; അല്ലേ?

രമാ:—അല്ലെന്നല്ലേ ചേട്ടന്റെ വിചാരം? പിന്നെ അദ്ദേഹം എന്തോ പറയുന്നു. അദ്ദേഹം എല്ലെന്നെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൻ ഞാൻതന്നെയാണു്. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ എല്ലാം എന്റെ പേരു രമാചന്ദ്രൻ എന്നുതന്നെയായിരുന്നു.

രായി:—ശബ്ദമുണ്ടാക്കരുതു്. ഇവിടെ ഒരു വിശേഷസാന്നിദ്ധ്യംകൂടി ഞാൻ കാണുന്നു. പണ്ടൊക്കെ കിച്ചൻ മാച്ചൻ പാടിക്കൊണ്ടു് ഈ മുററങ്ങളിൽ തലനിറയെ മണ്ണുമാക്കി കരണം കുത്തിമറിയുന്നൊരു കൊച്ചു കമ്പക്കുത്താടിയെ ഞാൻ കണ്ടിരുന്നു. ആ പുള്ളിതന്നെ വികസിച്ചു എന്റെ ഈ മരുമകളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. (എഴുന്നേററു സരസുവിനെപ്പിടിച്ചുനീക്കി അടുത്തുനിറുത്തിക്കൊണ്ടു്) എന്താ! കുട്ടന്റെ മുഖം നന്നോ? അല്ലെന്നുപറഞ്ഞാൽഞ്ഞ്ചുന്നായ ഞാൻ കലഹിക്കും; കേട്ടോ. സ്വഭാവത്തിനു ഞാൻ ഉത്തരവാദിയല്ല. നിങ്ങടെ ഇംഗ്ലീഷു വിദ്യാഭ്യാസംതന്നെ, അതു തിരുവഷളു്. കേട്ടില്ലേ ധനഹരനെ പ്രാസിക്യൂട്ടുചെയ്യുമെന്നു ശട്ടംകൂടിയതു്. വല്ലാത്ത വാശിക്കാരനാണു്. അച്ഛൻ നാലുകാശുള്ളവനല്ലെങ്കിലും അവൻ നമ്മുടെ വക്കിൽസിംഹത്തെ ഒന്നു വട്ടം കറക്കുമായിരുന്നു. കുട്ടാ നിന്നോടു ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ, നിലത്തുനോക്കി നടന്നുകൊള്ളണം.

രമാ:—ഞാൻ ഒന്നുരണ്ടുദിവസം പട്ടിണികിടന്നു, ബോധംകെട്ടു് ഇവിടെയെത്തി വീഴുമെന്നറിവാൻ അച്ഛനെപ്പോലെ ദീർഘദർശനം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

തമ്പി:—അമ്മാവന്മാരും ഒക്കെ ഇതൊന്നും കേൾക്കേണ്ട. ഞാൻ അറപ്പുരയിലോട്ടു പോട്ടെ. (പോകുന്നു.)

രായി:—നിൽക്കണം ചേട്ടാ! വേണ്ടത്തക്കതെളിവുകൾ ഒക്കെ ഹാജരുണ്ടല്ലോ. ഇവനും ഈ കുട്ടിക്കും സമ്മതമെ

ങ്കിൽ—നിങ്ങൾക്കെല്ലാം മനസ്സെങ്കിൽ കഷ്ടാവസ്ഥയിൽ കൂട്ടിമുട്ടിയകൂട്ടരു സൗഭാഗ്യത്തോടുകൂടി ജീവിതസുഖം ബഹുദശാബ്ദം അനുഭവിക്കട്ടെ.

ധന:—എന്റെ ദൗൎന്ന്യൂനതയ്ക്കു ക്ഷമായാചനം ചെയ്തുകൊണ്ടു് ഒരു ജ്യേഷ്ഠന്റെ നിലയിൽ സൎവ്വാശസ്സുകളും സംതൃപ്തഹൃദയത്തോടെ ഞാനും നല്കുന്നു. (കൊച്ചുകിട്ടു മുഖം താഴ്ത്തി ഈച്ചരനേയും കാൺസ്റ്റെബിളിനേയും വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോകാൻ തുടങ്ങുന്നു.)

പപ്പു:—പപ്പൻ ബട്ട്ളേർഅപ്പം?

കൊച്ചുകി }
ഈച്ചര }:—അടുപ്പിലെടാ, അടുപ്പിൽ.

പപ്പു:— ഛേ! പോവിൻ. ശീമട്ടൊര, ചട്ടട്ടൊര, ഒട്ടക്കം പററിയതു ശീമക്കാരൻ. അതുകൊണ്ടു പപ്പൻ ബട്ടളേരക്കം വേണ്ടപടി—അങ്ങനെ ചാഞ്ഞു, ഇങ്ങനെ ചാഞ്ഞു കെട്ടിപ്പൂട്ടെന്നോ വിജാരിപ്പെന്നോ വരും?

പണി:—എന്തായാലും ആ പൊന്നുതിരുമേനി സൎവ്വൈശ്വര്യത്തോടും, സൗഭാഗ്യങ്ങളോടും ഓരോ തിരുവയസ്സും ജനലക്ഷങ്ങളുടെ ഐകകണ്ഠ്യമായുള്ള ഹൃദയപ്രാൎത്ഥനകളോടും ആശിസ്സുകളോടും തികച്ചു് ശ്രീപത്മനാഭൻ എന്നപോലെതന്നെ കൃപാവൎഷവും ധൎമ്മനയവിതരണവുംകൊണ്ടു് പ്രജാലക്ഷങ്ങളെ പരിപാലിച്ചു വിജയിക്കുമാറാകട്ടെ!

ശുഭം.

വേദാന്തഗ്രന്ഥങ്ങൾ

സ്വാമി രാമതീർത്ഥൻ

അഥവാ

പ്രായോഗികവേദാന്തം

എം. ഏ. ഡിഗ്രി സമ്പാദിച്ചുശേഷം സന്ന്യാസം സ്വീകരിച്ച പരമജ്ഞാനിയും, സർവ്വതന്ത്രസ്വതന്ത്രനുമായ സ്വാമി രാമതീർത്ഥരുടെ പരിപാവനമായ ജീവചരിത്രവും ജ്ഞാനപൂർണ്ണങ്ങളായ പ്രസംഗപരമ്പരകളുമടങ്ങിയ ഒരു തത്വഭണ്ഡാഗാരമാണ് ഈ ഉൽകൃഷ്ടവേദാന്തഗ്രന്ഥം. സ്വാമികളുടെ ജീവചരിത്രവും ൧൨ ഉൽകൃഷ്ടപ്രസംഗങ്ങളും വേദാന്തരഹസ്യത്തെ പരാമർശിക്കുന്ന രണ്ടു ചെറുകഥകളും ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

വില രൂ. ൧ ണ ൨.

സ്വാമികളുടെ പ്രൌഢങ്ങളായ ൩൧ ഉപന്യാസതല്ലജങ്ങൾ അടങ്ങിയ രണ്ടാം ഭാഗം വില രൂ. ൧ ണ ൪.

ശ്രീമഹാഭക്തചരിതാമൃതം

(നാലു ഭാഗങ്ങൾ)

നിരതിശയഭക്തിവൈശിഷ്ട്യത്താൽ ജീവന്മുക്തന്മാരായ അനവധി ഭക്താഗ്രണികളുടെ അപദാനതല്ലജങ്ങളും ആദ്യന്തം ഭക്തിസംവർദ്ധകങ്ങളായ കഥകളും അടങ്ങിയതു്.

ഓരോ ഭാഗത്തിനും വില ൧ രൂ. ൮ ണ വീതം.

നാലു ഭാഗങ്ങളും ഒന്നിച്ചു വാങ്ങുന്നവർക്കു് വില രൂ. ൬.

ദിവ്യരഹസ്യപ്രകാശിക

ശ്രുതിയുക്ത്യനുഭവങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി രചിച്ചിരിക്കുന്ന യോഗശാസ്ത്രസംബന്ധമായ ഒരു ഉൽകൃഷ്ടഗ്രന്ഥം. യോഗാഭ്യാസം പരിശീലിക്കുന്നവർ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട എല്ലാ വിവരങ്ങളും ൪൧-അദ്ധ്യായങ്ങളിലായി ഇതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

വില രൂ. ൧ ണ. ൪

വേദാന്തസാരസർവ്വസ്വങ്ങളായ ൧൨ വിഷയങ്ങൾ അടങ്ങിയ രണ്ടാം ഭാഗം വില രൂ. ൧ ണ. ൨.

മാനേജർ,

ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ്, കൊല്ലം,

ബ്രാഞ്ചുകൾ:— തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ.

ഒന്നാംതരം നോവലുകൾ

	രൂ.	ണ.
മൂന്നു ഭാഗ്യപരിലാളിതർ	3	12
മായാമണ്ഡലം	2	4
പുളകോൽഗമം	2	4
കുസുമോത്സവം	2	4
പ്രണയപാശം		8
ആത്മനാളം	2	5
പൊയ്പ്പോയ ലോകം	1	4
പ്രണയപ്രതികാരം	2	8
കേരളകാളിദാസൻ (ഒന്നാംഭാഗം)	2	4
സത്യഗ്രാഹി	1	4
അമരസിംഹൻ	1	2
താരാഭായി	1	8
കമലാഭായി	1	8
വീരകേസരി	1	8
കാലന്റെ കൊലയറ	1	8
ഇന്ദിര	1	8
ബാലാദിത്യൻ	1	8
തെനാലിരാമൻ	1	0
അശ്രുധാര	1	8
ലൊരസ്ലിണി	1	2
അംഗനാചുംബനം	1	2
ടി രണ്ടാംഭാഗം	1	2
ടി മൂന്നാംഭാഗം	1	2
അരമനരഹസ്യം	1	8
ബാങ്കർചന്ദ്രശേഖരൻ	1	4
വാസിനി	1	8

LIBRARY & READING
KOTTAYAM.
VELOOR.

മാനേജർ,
ശ്രീരാമവിലാസം പ്രസ്സ്, കൊല്ലം.